

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abn. postale I gruppo

Cena 400 lir

Leto XXXVIII. Št. 98 (11.226)

TRST, četrtek, 13. maja 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

VOJAŠKE OPERACIJE NA JUŽNEM ATLANTIKU NE OVIRAJO POGAJANJ V NEWYORŠKI STEKLENI PALAČI

Kljub sestrelitvi dveh argentinskih letal ugodnejše ozračje za mirno rešitev spopada

V Londonu trdijo, da so lovska bombnika zadeli med napadom na britansko ladjo - Previdni optimizem v OZN

NEW YORK, BUENOS AIRES, LONDON — Stališči Argentine in Velike Britanije glede mirolnega razpleta falklandskih krize se postopoma zblizujeta. Kljub izredni previdnosti diplomatskih predstavnikov obeh držav pri OZN, strogi neutralski generalnega sekretarja organizacije, Fernanda De Cuellarja in ob popolnem pomanjkanju kakršnihkoli uradnih sporočil, ki bi utegnili povzročiti nesporazume, je bilo včeraj v krogih Stoklene palače dokaj razširjeno mnenje, da so se dolgotrajna pogajanja premaknila v mirne točke, čeprav nihče ne skriva težav, ki se ne dopuščajo pretiranega optimizma.

Kljub temu se spopadi na južnem Atlantiku nadaljujejo z nezmanjšano ostrino. Sinoči je britansko obrambno ministrstvo sporočilo, da so tri argentinske letalske eskadrile napadla enoto »task force« kakih 20-30 morskih milj od Falklandskih otokov. V sporočilu je rečeno, da so argentinske lovske bombnike prestregli z novimi raketa »seawolf«, ki so jih izstrelili s krova rusicev »Brilliant« in »Broadwords«. Dve letali sta bili zadeti in uničeni, tretje pa se je raketa izognilo.

V Buenos Airesu te vesti niso potrdili. V sporočilu so se priznali izgubo enega helikopterja »pumap« med reševanjem brodomolcev ribiškega čelna »Narval«, ki so ga Britanci potopili v nedeljo. Gre najbrž za isti helikopter, za katerega na so v Londonu trdili, da je bil sestreljen med napadom na letališče falklandskega glavnega mesta Port Stanley.

Generalni sekretar OZN pa je medtem dejal, da bi se lahko newyorški pogajanja zaključila pred koncem tedna. Časnikarjem je dejal, da »je bilo storjenih nekaj korakov naprej«, čeprav položaj ostaja še naprej »črna tablica«. Da bi »sposredna napadna izjava utegnila izboljšati naša prizadevanja«.

Uradni zagovorniki argentinskih stališč, podtiskar za zunanje zadeve Enrique Ros, pa je priznal »doledeno zblizanje stališč«, čeprav je v isti sapi pristavil, da se po pogajanjih o najtežjih točkah pravzaprav še začela. Optimizem pravi, da tudi v argentinskem časopisu, ki soglasno poroča o »spodobi« razvoja pogajanj.

Precej ugodno so tudi reakcije na previdni optimizem, ki ga je ob koncu včerajšnjega zasedanja britanskega vojnega kabineta izrazil šef foreing office Francis Pym. V Londonu se utrjuje prepričanje, da je vlada pripravljena še na nekaj dni odložiti desant marincev na Falklandskem otočju in ugovoriti, ali je Argentincem resnično od sklepanja sporazumov, ali pa nameravajo le zavlačevati krizo zaradi svojih strateških koristi.

Kljub spodbudnim vestim, ki prihajajo iz New Yorka, je britanski premier Margaret Thatcher še naprej precej skeptična, da je argentinska hunta sposobna sprejeti kompromisni sporazum, ne da bi na letela na oster odpor notranjega značaja. Če bi Galtieri privolil v umik svojih čet s Falklandov, ne da bi dobil zagotovilo o priznanju argentinske suverenosti nad otokom, bi se najbrž znašel v precejšnji zagoni, če bi mu opozicija postavila vprašanje, zakaj je sploh ukazal aprilsko invazijo. Nacionalizem, s katerim so sedaj prežeti Argentinci je bržkone presenetil samega Galtierija. Doslej neomajno politiko hunte je na primer včeraj celo podprla ena izmed glavnih »trtev« argentinskih generalov, Peronova vdova in bivša predsednica Isabelita, ki je sedaj begunka v Madridu. Proti »britanski agresiji na južnem Atlantiku« pa se je postavil tudi generalni sekretar argentinske komunistične partije Altos Fava.

Ce je Galtieri v škripcih, pa tudi Thatcherjeva ne preživlja lahkih trenutkov. Če se bo odpovedala eni izmed temeljnih točk, suverenosti, umik argentinskih čet, samo odločba prebivalcev Falklandov, ki bodo pokopali sami »jastrebi« konservativne stranke, kateri sama pripada. Še drug problem tare britansko ministrstvo predsednic: že od izbruha krize je odločno noudarila, da je »task force« odplula predvsem zato, da bi vzpostavila britansko upravo na otoku, sedaj pa njeni ministri ne prikrivajo možnosti, da bo vlada prisiljena sprejeti mešano ali celo nevtrarno umrta, ki bi jo vodili Združeni narodi.

Nekoliko pa so se v Londonu lahko spet oddahnili ob včerajšnji vesti, da je evropski parlament z dokaj nepričakovanim izidom glasovanja predlagal obnovo gospodarskih sankcij EGS zoper Argentino, potem ko je med popoldanskim razpravo več poslancev odločno nasprotovalo temu ukrepu. Za obnovo sankcij se je izreklo 131 poslancev (del demokristjanov in liberalcev, nekaj laburistov, konservativci in golisti), proti pa 79 (del socialistov, komunisti in »prostostrelci« ostalih skupin). V resnici, ki jo je predlagala bivša predsednica evropskega parlamenta Simon Weil, je tudi rečeno, da je treba krivdo za življenjske žrtve kon-



Iz Southampton je včeraj odplula potniška ladja »Queen Elizabeth 2«, ki prevaža britanske vojake na južni Atlantik (Telefoto AP)

STRAHOVITA RUDARSKA NESREČA V ZENIŠKEM RUDNIKU RAZPOTOČJE

Devetintrideset rudarjev je izgubilo življenje v eksploziji metana v zeniskem premogovniku

V nesreči je bilo ranjenih še osem delavcev - Takojsnja pomoč iz okoliških rudnikov V teku preiskava o vzrokih nesreče - Jutri poslednje slovo od ponesrečenih rudarjev

ZENICA — V strahoviti eksploziji metana nekaj minut po polnoči v noči iz torka na sredjo je v jami Razpotočje zeniskega rudnika rjavca premoga izgubilo življenje 39 rudarjev, osem pa je bilo huje ali laže ranjenih. Šest huje ranjenih rudarjev je na zdravljenje v območnem medicinskem centru Džemal Bijedić, njihova življenja so za zdaj zunaj nevarnosti, dva rudarja so potem, ko so jima nudili zdravniško pomoč, odpustili iz bolnišnice. Strokovne medicinske ekipe do včeraj popoldne še niso končale prepoznavanja ponesrečenih rudarjev.

Glavni republikanski rudarsko geološki inšpektor Dr. Milutin Vokić je sporočil, da je vzrok te katastrofe eksplozija plina metana. Preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Zenici Radislav Armatović je izjavil, da je bilo v trenutku nesreče 47 delavcev. Nesreča, največja v dosledni stoletni zgodovini obstoje zeniških premogovnikov, bi bila še večja, če 50 delavcev tretje izmene ne bi moralo ostati na zbirališču.

SKLEP SESTANKA MED SPADOLINIJEV IN MINISTRI GOSPODARSKIH RESORJEV

Vlada je za začetek pogajanj za obnovitev delovnih pogodb

Tudi mali industrijci bodo začeli s pogajanjmi - 16 od sto najvišji možni povišaji

RIM — Vlada je mnenja, da je treba v najkrajšem času začeti s pogajanjmi za obnovo delovnih pogodb. To je splošni vtis po včerajšnjem sestanku Spadolinija z ministri gospodarskih resorjev, o katerem sicer niso izdali uradnih poročil, so pa zato, kot običajno, nekateri ministri namigivali na razne predloge. Seja je bila v celoti namenjena pripravi na jutrišnji sestanek med vlado in sindikati, ki bo zelo pomemben. Sindikati so namreč že opozorili vlado, da bodo zaostriili boj, če v petek ne pride do res konkretnih predlogov. »Jedro torej najst, da vlada nekaj ukrene. In med ukrepi, o katerih so govorili na včerajšnjem sestanku, je tudi poudarek, da je treba začeti čimprej s pogajanjmi: minister Marcora je poudaril, da vlada poziva industrijce, ministri De Michelis pa je zagotovil, da bo država industrijska podjetja, ki so združena v Intersind, tudi začela s pogajanjmi. Istosčasno pa je vlada tudi opozorila vse, na obnovljeni sporazumi ne omejevala za več kot 16 odstotkov dosedanjih stroškov za delovno silo. Skratka, ob pozivu, da je treba začeti s pogajanjmi tudi znatna pomoč industrijcem s ponovitvijo že znanih omejitev.

Sicer pa je bil včerajšnji poziv vlade pričakovani, saj je že nekaj dni opazno krhanje enotnosti v vrstah delodajalcev. Sindikati sedaj resno grozijo z velikimi stavkami (prva taka manifestacija bo jutri v Milanu, ko se bodo zbrali na zborovanju tekstilci, kovinarji in tiskarji), kar bi prizadejalo velik udarec industrijski proizvodnji. Če po eni strani veliki industrijci še dr-

teli na pomoč. O tem najbolje pričajo besede rudarjev Hakije Zeca in Draška Graonića, ki sta se med prvimi spustila v jamo na pomoč: »Prizor je bil grozljiv. Povsod so ležali polomljeni oporniki, slišati je bilo krike in vpitje na pomoč«.

Tudi tokrat, kot vedno v takšnih primerih, solidarnost ni odpovedala. Dvajset minut po nesreči so prispele reševalne ekipe zeniskega rudnika in železarne Zenica, nekaj kasneje pa še reševalne in strokovne skupine iz Breze, Kakanja in Kreke. Več kot deset ur je trajal nadelovski boj za vsako življenje. In jame so izločili živih 10 rudarjev, od katerih pa sta dva zaradi ran na žalost umrli v zeniški bolnišnici. Novica o rudarski nesreči v Zenici je pretresla rudarske kolektive v vsej Jugoslaviji. Pomoč so tako

ponudili rudarji iz Titovega Veleža, Tuzle, Kakanja, Breze, Kreke in drugih rudnikov in mest.

Včeraj jutraj so ustanovili odbor za pogreb, popoldne pa je bila v domu rudarjev v Zenici žalna seja zeniških rudarjev. Danes bo žalna seja družbenopolitičnih organov te občine, zadnje slovo od ponesrečenih rudarjev pa bo jutri ob 10. uri popoldne.

Preiskavo o vzrokih te težke nesreče nadaljujejo.

Novembra v Beogradu podelitev priznanj »zlati Osimo«

OPATIJA — Včeraj so na tiskovni konferenci predstavili letosnjo slovesnost ob podelitvi priznanj »zlati Osimo«, ki jih revija Italjug podeljuje vsako drugo leto italijanskim in jugoslovanskim državljanom za zasluge v okviru italijansko-jugoslovanskega sodelovanja na vseh področjih in na vseh ravneh. Prva taka svečanost je bila 11. novembra 1980 v Rimu, letos pa bodo prav tako 11. novembra priznanja podelili v Beogradu. Pokroviteljstvo nad slovesnostjo sta prevzeli zvezni sekretariat za zunanje zadeve in italijansko zunanje ministrstvo. Med nagradenci naj bi bili letos tudi pripadniki italijanske narodnosti v Jugoslaviji in slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. (eo)

RIM — Senator Pecchioli je včeraj zaključil zasedanje centralnega komiteja KPI o vprašanju boja proti mafiji, kamori in terorizmu. Po novno je pozval vse demokratične sile v državi, naj z organizirano akcijo osvobodijo državo vseh spon organiziranega kriminala.



V okviru zasedanja Mednarodnega monetarnega sklada je predsednik te ustanove Quersh (levo) sprejel argentinskega finančnega ministra Alemana (Telefoto AP)

OSTAJA ŠE VEDNO ODPRT SPOR GLEDE 13. IN 15. ČLENA

Še nobenega sporazuma o zakonu o porabi konvertibilnih valut

Slovenski delegat Marko Bulc polemiziral z vlado, ker ne izpolnjuje sprejetih obveznosti

BEOGRAD — Delegatom odbora za gospodarske odnose s tujino zbor republik in pokrajin se po celodnevem delu in večkratnih prekinitvah ni posrečilo sporazumeti o osnutku zakona o porabi konvertibilnih deviz v tem letu, pa tudi ne priti do popolnega soglasja o tem, za kolikšna razhajanja gre.

Po mnenju slovenske delegacije ni mogoče trditi, da ni soglasja, saj so bile delegacije pooblašene od svojih skupščin, da glasujejo za ta zakon, seveda z nekaterimi zadržki. Od 17 slovenskih pripomb ostaja pa so sporna vprašanja v zvezi s 13. in 15. členom, vendar so ta vprašanja takšna, da bi bila delegacija imenoma, da bi jih morali vnovič pretrpeti na republiški skupščini in na temelju tega izoblikovati dokončna stališča.

Po mnenju hrvaške delegacije (za to pa se je zavzemala tudi slovenska delegacija) bi morali iz zakona brisati sporni 13. in 15. člen in s sklepom zbor republik in pokrajin obvezati ZIS, da po potrebi nadaljuje obravnavo teli vprašanj. Po besedah Anteja Bubića bi morali omogočiti, da bi se usklajanje nadaljevalo, saj je pričakovati, da obstaja možnost priti do soglasja, če bi delali temeljiteje in v mirnejšem ozračju.

Vse delegacije so se strinjale, da bi morali iz zakona črtni 13. člen, ki predvideva, da bo devizne račune odzov pri pooblaščenih bankah vodili v dinarjih. Toda za delegacije Srbije, Črne gore, Vojvodine in Makedonije, BiH in Kosova sploh ni bilo sprejemljivo, da bi iz tega zakona izpušili 15. člen. Te delegacije so sprejele še zadnji predlog ZIS, da 15. člen še naprej določa obveznost, naj bi se neidentificiran devizni priliv stekal k Narodni banki Jugoslavije, vendar bi na temelju analize o likvidnosti konec julija pretehtali možnosti za sprejmembo in dopolnitev tega člena.

Upošteva, da se v odboru za gospodarske odnose s tujino niso sporazumeli o tem zakonu, je ZIS na svoji seji sklenil predlagati predstvom SFRJ, naj bi zakon o načinu porabe konvertibilnih deviz v tem letu sprejeli po postopku začasnih ukrepov.

Zbor republik in pokrajin zvezne skupščine je na torkovnem zasedanju sprejel tudi sklepe glede uporabe zakona o zadolževanju Narodne banke Jugoslavije v tujini za zagotavljanje likvidnosti v plačili do tujine v letošnjem letu. Sklepe so sprejeli brez pripomb, razpravljal pa je le Marko Bulc, ki je ostro polemiziral z zveznim izvršnim svetom, ker ne izpolnjuje sprejetih obveznosti, pri čemer je imel v mislih zakon o načinu koriščenja in odpla-

čevanja posojil, ki jih najema Narodna banka.

Rok za predlaganje tega zakona je bil 15. marec, je dejal Marko Bulc, vendar ni bilo nič od tega, zato je vodja slovenske delegacije 31. marca postavil delegatsko vprašanje v zvezi s tem. Predstavnik zvezne vlade je takrat odgovoril, da gre za »zahtevno gradivo« in da si stališča republik in pokrajin nasprotujejo, kar je vzrok za odlaganje tega zakona.

Marko Bulc za vedenje zveznega izvršnega sveta, kot je dejal, ne najde besed, saj je očitno, da se delegati v zboru republik ter vsa jugoslovanska javnost ne morejo znesti na njegove besede. Izrazil je tudi svoje ogorčenje, ker je tudi delegacija Slovenija dala soglasje k zakonu o zadolževanju Narodne banke Jugoslavije, sklepi, ki jih zdaj predlaga zvezna vlada, pa dejansko pomenijo goljufanje delegacije in njene skupščine.

Po skupščinskem poslovanju je slovenska delegacija medtem sama pripravila osnutek zakona o načinu koriščenja in vračanja tujih posojil ter ga poslala predsedstvu skupščine SFRJ, je povedal Marko Bulc.

Zbor republik in pokrajin bi ga lahko na prihodnji seji sprejel. Zvezni izvršni svet pa naj bi predlog sklepe glede uporabe zakona o zadolževanju Narodne banke Jugoslavije v tujini zaradi zagotavljanja likvidnosti v letošnjem letu sprejel brez pripomb. (dd)

ZADNJA VEST

MED PAPEŽEVIM BLAGOSLOVOM

Incident v Fatimi

FATIMA — Med mašo, ki jo je v Fatimi včeraj daroval papež Janez Pavel II., je prišlo do incidenta, katerega okoliščine še niso povsem pojasnjene. Med blagoslovom je nek moški, oblečen v duhovnika, zakričal »Dol s papežem« in se približal oltarju. Agenti varnostne službe so ga takoj prišli in pri njem so našli bodalo. V teku je preiskava, da ugotovijo istovetnost napadalca.

PRVI STIKI NOVOIZVOLJENEGA TAJNIKA KD

Neuspešno prvo srečanje med De Mito in Craxijem

De Mita se je včeraj sestel tudi s Spadolinijem



Craxi in De Mita po včerajšnjem srečanju (Telefoto AP)

PRED ZASEDANJEM MEDNARODNEGA MONETARNEGA SKLADA

Ameriške obrestne mere ostajajo sporno vprašanje

Zahodnoevropske države in Japonska zahtevajo, naj se osrednja pozornost nameni brezposelnosti

HELSENKI — Evropejci, Američani in Japonci različno ocenjujejo težave svetovnega gospodarstva. Ti nesporazumi so prišli jasno do razra v izjavah zahodnih finančnih in zakladnih ministrov po končanem srečanju predstavnikov desetih najbolj industrializiranih držav sveta v Helsinkih, ki je potekalo pred začetkom osrednjega dela zasedanja Mednarodnega monetarnega sklada. Večina zahodnoevropskih držav in Japonska so zahtevale, naj se osrednja pozornost nameni zlasti h hudim problemom brezposelnosti.

Po nekaterih zahodnih virih bo letos najmanj 20 milijonov delavcev brez službe. Evropejci in Japonci vztrajajo, da je glavni vzrok za takšen položaj treba iskati v zelo visokih obrestnih merah v ZDA. Zato bi morali na zasedanju Mednarodnega monetarnega sklada delati predvsem ti dve med seboj zelo povezani vprašanji in sprejeti potrebne protukrepe.

Ameriški zakladni minister Donald Regan je na te očitke odgovoril, da zmanjšanje ameriških obrestnih mer prav gotovo ne bi izboljšalo gospodarstvenega položaja v večini držav. Po njegovem, morajo same zahodnoevropske države omejiti inflacijo, ker se bodo le tako izkopalje iz sedanjih krize. V Zahodni Nemčiji in na Japonskem so sicer že vidni prvi znaki oživitve gospodarstva, v ZDA pa predvidevajo, da se bo pri njih ta trend začel v drugi polovici leta. Položaj ameriškega gospodarstva bo po izjavah Regana v marsičem odvisen od dejstva, če bo Bel lihi u spelo prepričati kongres, naj odobri proračun, v katerem je predvideno zmanjšanje državnega primanjkljaja od več kot 100 na 77 milijard dolarjev.

Italijansko delegacijo v Helsinkih vodi zakladni minister Andreotta, ki je med drugim predstavil poseben načrt Italije za izboljšanje sedanjega svetovnega gospodarstvenega položaja.

GVATEMALA — Pripadniki guatemalske policije je včeraj po govotni ustrelil funkcionarja Združenih narodov Konrada Schultza, ki se s svojim avtomobilom ni ustavil ob cesini zapori.

RIM — Novoizvoljeni tajnik krščanske demokracije je imel včeraj daljši pogovor s predsednikom vlade Spadolinijem, nakar se je sestel tudi s tajnikom PSI Craxijem. S tem se je začela vrsta posvetovanj s tajniki strank vladne večine, kar je prvi uradni korak De Mite po izvolitvi.

Ce je pogovor s Spadolinijem bil zadovoljiv, vsaj kar zadeva kratkoročno usodo vlade, pa je sestanka s Craxijem, ki je bil politično mnogo pomembnejši, bil odločno manj uspešen. To je vsaj vtis, ki so ga imeli opazovalci po izjavi obeh tajnikov ob koncu pogovorov. Craxi je baje podčrtal vlogo svoje stranke v vladni koaliciji in dejal, da PSI zagotavlja obstoj vlade in da zagovarja politiko obnovitve. Craxi je zahteval čim večjo jasnost v odnosu med strankami, ki je danes, pravi tajnik PSI, ni.

S svoje strani je De Mita skušal dojeti od Craxija, da politični pomen zadnjega demokristjanskega kongresa ni v žolčnih protislovskih izjavah, kot pravi tisk. Podčrtal je, da obe stranki hočeta rešiti pereče probleme, ki pestijo Italijo.

Skratka, iz njunih izjav je bilo razumeti, da je na pogovoru prevladovalo medsebojno nezaupanje, saj nista tajnika dveh največjih vladnih strank sprejela nobene obveze, niti glede skorajšnjega preverjanja, tako da je premirje, o katerem so govorili v ponedeljek, čedalje bolj vprašljivo. Med drugim se zdi, da je vlada v resnih težavah z zakonom o odpravninah in da se bo le s težavo, če ji bo sploh uspelo, izognila referendumu, ki je predviden za 13. junija. Razprava o tem zakonu bi se morala zaključiti do 20. maja, kar se zdi skoraj nemogoče, sruči celotnega števila amandamov, ki so jih predložili radikalci. Edino orožje, ki ga ima vlada v rokah, da bi nekoliko pospešila vso razpravo, je zahteva po glasovanju o zaupnici: vendar je socialistična stranka že povedala, da je proti tej rešitvi.

Politično bi bilo namreč nevidno postaviti vprašanje zaupnice, da bi preprečili ljudsko zavest, ne, ki ga je zahtevalo več kot 800 tisoč državljanov.

Za obnovitev rajonskih svetov bo sodelovalo dvanajst strank - V soboto začetek volilne kampanje PSI in predstavitev kandidatov in programa SSk - Na volitvah tudi nova grupacija Movimento Trieste - Jutri zborovanje KPI o položaju ženske v mestu

VOLILNA ZBOROVANJA
KPI
Ob 12.15 v Italcantieriju (tehni
ni urad) Arturo Calabria; ob 1
na Trgu Gioberti Ugo Poli.

Lahko pa se vprašamo, komu oz. katerim silam tako razraščanje volilnih grupacij koristi in komu škodi. Odgovor nam bo znane že 7. junija, ko se bo zaključilo štetje glasov. Kar se tiče slovenskih volivcev pa lahko že sedaj ugotovimo, da jim ne bo treba izbirati med petnajstimi ali trinajstimi strankami: če naj volijo po zavzetosti v obrambi interesov in pravice naše skupnosti – in to mora biti nam vsem glavno merilo – bodo svoj glas oddali slovenskim kandidatom, kar pomeni, da večina znakov, prisotnih na obeh glasovnicah, za slovenske volivce sploh ne pride v poštev.

Kot je znano, se bo jeseni pričelo prvo šolsko leto Zavoda "Zdržnega sveta Jadrana, ki bo peti letovod v sklopu mednarodne organizacije Zavodov združenega sveta A. Iantika. Direktor zavoda bo imel svoj začeti sedež v kompleksu hotel Europe ob nabrežinski obali.

Mednarodni zavod je namenjen dijakom zadnjih dveh razredov višje srednje šole in bo učenec izdal diplomu mednarodnega bakalaureata, ki zagotavlja možnost vpisa na univerzo. V prvem šolskem letu bodo sprejeli v zavod sto učencev iz različnih držav sveta. Italija razpolaša s tridesetimi mesti; del mesta pa je namenjen prav dijakom iz Furlanije - Julijske krajine. Te dni bodo zato po vseh italijanskih

solah objavili razpis natečaja za študentje dijakom, ki bodo sprejeti v zavod. Rok za oddajo prošnje za pade 15. junija.

Pogoji, na podlagi katerih bodo sprejeli posameznega dijaka v zavod Jadrana, so učni uspehi, veselje do skupnega življenja, toleranca do ljudi z različnim mišljenjem in podobne kvalitete. Ker bo dveletni študij v družbi dijakov iz vseh koncev sveta brez dvoma zelo zanimiv za mlade ljudi brez predsodkov, bo prav, da bi se na natečaj za sprejem oddali tudi kak dijak naših slovenskih višjih srednjih šol.

Podrobne informacije bodo zainteresirani prešli v uradih zavoda, ki so nameščeni v hotelu Europa,

Za Grassijem je prišao se sjećati na "sočivice" Roberto Marsich, Njemačan, u pivovari se je ujemala z Grasso, sive, bila je torej povsem drugačija od zapisnika agentov. Tudi naga je dr. Reinotti opozoril, da lahko aretira zaradi lažnega poročanja; mladenič je tudi po opozorilu ponovil svojo verzijo in tudi zanj so se odprla vrata zapora.

Roberto Vascotto je bil ob koncu večernjega razprave obsojen na mesec zapora pogojno brez vpisa v kazenski list in na plačilo 1 tisoč lir globe.

Za jutrišnjim dnevom bodo morali pacienti za pregled s pomočjo diagnostičnih aparatov (rentgen itd.) in za laboratorijske preglede plačati 15 odstotkov cene pregleda. Posameznik bo plačal najmanj 1000 lir, največ pa 40.000 lir. "Tickets" določa zakon iz lanskega leta in velja bodisi za bolnice bodisi za zasebne laboratorije, ki so v konvenciji z javnimi zdravstvenimi ustanovami.

Pacienti bodo morali pred pregledom dvigniti v uradih krajevne zdravstvene enote (bivši uradi SAUB) posebne liste, kjer bo pisalo, koliko morajo odšteti. Vso to bodo lahko plačali v banki "Banca Antoniana di Padova e Trieste", v posebnem uradu glavne tržske bolnice v Ul. Stuparich 1, v kmedkih hranilnicah in posojilnicah na Občini in v Nabrežini in pa na posebnih uradih.

"Tickets" ne bodo plačali tisti, katerih dohodki niso presegli 4.000.000 lir letno in pa člani družine, katerih dohodek ne presega 3.600.000 letno. Tej skoli se treba dodati še 500.000 lir na posameznika družinskega člana. Uveljavljajo upokojenci lahki odbijajo od dohodka do 2.280.000 lir. Potrdilo, da ni treba plačati "ticketsa", bo posameznik prejel v uradu bivše SAUB. Plačali ne bodo ni veliki vojni invalidi, 80-odstotni vojni invalidi zaradi nesreče na delu in polni civilni invalidi. Skratka, kdor ni prav hud revež, bo moral za lastne preglede plačati.

li «ticket»

hranilnicah in posojilnicah na Opčinah in v Nabrežini in pa na posojilnih uradih.

«Ticketa» ne bodo plačali tisti, katerih dohodki niso presegli 4.000.000 tir letno in pa člani družine, katere dohodek ne presega 3.600.000 letno; kot vsi tisti je treba dodati še 500.000 tir na posameznega družinskega člana. Uslužbeni in upokojenici lahko pridobijo do dohodka do 2.280.000 tir. Potrdilo, da ni treba plačati ticketa, bo posameznik prejel v uradih bivše SAUB. Plačali ne bodo niti veliki vojni invalidi, 80-odstotni invalidi zaradi nesreče na delu in polni civilni invalidi. Skratka, kdor ni prav hud revež, bo moral za posebne pregledje plačati

stacije.

Program za leto 1982 predvideva organizacijo izleta na novogoriško področje z ogledi raznih gospodarskih objektov, proslavo 15-letnice organizacije tradicionalnega slikarskega ex tempore, strokovna predavanja in seveda tovariška srečanja ob obletnicah mature. Poseben potrditev darek pa bo posvečen obisku Državnega računovodstva in finančnih glavarcev iz Nove Gorice, ob priliki katerega bo organiziran tudi kulturni večer.

Na občnem zboru so izvolili tudi nov, osemnajtstinski odbor, ki bo sestajal vsak tork v prostoru Kmečke zveze v U. Cicerone 8. Odbor je odobral so odprtega značaja in jih lahko udeležijo katerikoli član, ima tako možnost, da neposredno sledi delovanju krožka ter da tudi da svoj konkretni doprinos.

K. J.

Za posebne pregleda bomo plačali «ticket»

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTUKULTURNI DOM
FEDERICO GARCIA LORCA
KRVAVA SVATBARežija: Zvone Šedlbauer
Danes, 13. t.m., ob 17. uri —
ABONMA RED I — mladinski
Danes, 13. t.m., ob 20.30 — A-
BONMA RED E — mladinski
v četrtakJutri, 14. t.m., ob 17. uri —
ABONMA RED H — mla-
dinski
V soboto, 15. t.m., ob 14. uri —
IZVEN ABONMAJA
V soboto, 15. t.m., ob 20.30 —
ABONMA RED F — druga
sobota po premieriVICTOR LANOUX
ODPIRACRežija: Mario Uršič
Danes, 13. t.m., ob 20.30 v
Dolini
Jutri, 14. t.m., ob 20.30 v
Bazovici
V soboto, 15. t.m., ob 20.30 v
Repnici

Gledališča

VERDI

Jutri, ob 20.30 (red A) tretji kon-
cert spomladanske simfonije sezo-
ne. Dirigira Donato Renzetti, soli-
sta Lilian Zafred. Na sporedu Brit-
ten, Ravel in Stravinski.Vstopnice pri blagajni gledališča
(tel. 631948).ROSSETTI
Danes ob 20.30 bo gostovalo Stalno
gledališče iz Turina z delom, ki ga je
napisal Dario Fo «L'Opera dello Sghin-
gnazzo». Za abonente 20-odst. popust.

Kino

Ariston Danes in jutri dvorana re-
zervirana.Ritz 17.00—22.15 «Paradises». Bar-
ni film za vsakogar.

Eden 17.30 «Planeta del terrore».

Prepovedan mladini pod 14. letom.

Grattacielo 16.30 «Sul lago dorato».

Fenice 17.00 «Addio l'ultimo uomo».

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nationale 16.30 «Le svedesi eros
loves». Prepovedan mladini pod 18.
letom.Aurora 16.30 «Un lupo mannaro a-
mericano a Londra».Cristallo Zaprti. Jutri ob 17.00 «La
guerra del fuoco». Prepovedan
mladini pod 14. letom.

Moderno 15.30 «Conan il barbaro».

A. Schwarzenegger. Prepovedan
mladini pod 14. letom.Filodrammatico 15.00 «Il grande am-
pleso». Prepovedan mladini pod
18. letom.Capitol 16.30 «La signora della por-
ta accanto».Vittorio Veneto 16.30 «Soldato Giu-
lia agli ordini». Barvni film za vse.

Mignon 16.00 «Il diritto di cronaca».

Radio 14.30 «Super excitement loves».

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30 «Provaci ancora Sam».

Barvni film za vse.

V CANKARJEVEM DOMU V
LJUBLJANIbo danes, 13. maja, ob 19. uri
(po krajšem času) koncert
zborov, ki so dosegli najboljši
uspehi na tekmovanju «Naša
pesem 82» v Mariboru. Odhod
avtobusa z Opčin ob 17.30 iz-
pred Prospektne doma.

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 13. maja
SERVACISonce vzhaja ob 5.39 in zatonja ob
20.26 — Dolžina dneva 14.50 — Lu-
na vzhaja ob 1.00 in zatonja ob 9.28.Jutri, PETEK, 14. maja
BONIFACIVreme včeraj: najvišja temperatu-
ra 25 stopinj, najnižja 12.9, ob 18.
uri 18.2 stopinje, zračni tlak 1023.4
mm pada: veter 18 km na uro se
verozahodni, vlaga 72-odstotna, ne-
bo jasno, morje skoraj mirno, tem-
peratura morja 13.4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Veronika Sossi,
Stefano Turillo, Sara Giugovaz, A-
lessandro Russi, Giuseppe Esposito,
Luca Polito.UMRLI SO: 59-letni Mario Fe-
rencich, 72-letna Elisabetta Gagli
por. De Campi, 74-letna Letizia Zi-
danič vd. Angeli, 74-letna Giuseppe
Krizniak vd. Millo, 70-letni
Lodovico Sossi, 59-letni Alfonso
Skerlavaj, 80-letni Ermanno Iellu-
shich, 79-letni Norberto Drossi, 81-
letna Anita Tosoni, 81-letni
Anna Skender, 79-letni Pietro Ru-
mignani, 84-letna Maria Teresa E-
der, 81-letna Morcedo Messi, 72-let-
ni Gio Batta Crozzoli, 83-letna Gu-
lia Bacer vd. Falchetto, 57-letni E-
gidio Nordio, 55-letni Giuseppe Sos-
si, 93-letna Ida Accorboni vd. Vra-
nich, 45-letni Sergio Somma, 70-let-
na Antonia Cecotti vd. Turk, 56-
letni Aldo Citterio.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. Sv.
Franciška) 1, Trg Osoppo 1, Ul. Zo-
ruti 19, Proseki, Milje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Trg Oberdan 2 in Ul. T. Vecellio 24.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24.

Proseki, Milje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228.124; Bazovica
tel. 226.165; Osnice: tel. 211.001;
Proseki: tel. 225.141; Božje polje
Zgonici: tel. 225.598; Nabrežina: tel.
200.121; Sestanj: tel. 209.197; Zavrje-
tel. 213.137; Milje: tel. 271.124.

ZSKD

priredi v nedeljo, 16. maja, ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu
REVIJO OTROSKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

NAŠA POMLAD

Predprodaja vstopnic na sedežu ZSKD, Ul. sv. Franciška 20/II

SPDT prireja
v okviru svoje
predavateljske
sezone danes,
13. t.m., ob 20.
uri v Gregorčičevi dvorani v
Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2)
predavanje živnozdravnika dr.
Lea Kralja na temo:

Nevarnost gozdne stekline

Predavanje bo opremljeno s
filmom o gozdni steklini, ki jo
vzroča bakterija, ki jo prenašajo
črna in bela ptičja. Vabljeni vsi!Danes, 13. maja, ob 18.30
v Gallusovi dvorani, Ul. R.
Manna 29

KVARTET VIOLONCEL

Miloš Mlejnik, Matija Lorenz,
Stanislav Demšar, Edi Majaron.Na sporedu: Franck, Škerjanc,
Barberov, Ramovš, Villa-Lobos.

SLOVENSKA OSNOVNA SOLA

V BARKOVILJAH

Polmenovanje po

FRANU S. FINZGARJU

bo v nedeljo, 16. maja, ob 15.45.

KD JOZE RAPOTEC

vabi na otvoritev

Etnografske razstave in

razstave slik amaterskega

slikarja Josipa Bandija

ki bo jutri, 14. maja, ob 20. uri
v srenjski hiši v Prebencu.Nastopa tamburški ansam-
bel iz Boljune. Razstava bo
odprta teden dni z urnikom od
18. do 21. ure.

Vljudno vabljeni!

Cestitke

Danes praznuje naša FULVIA 15.
rojni dan. Da bi bila srečna, zdra-
va in marljiva punčka ji želijo ma-
ma, papa in brat Lorenzo; včeraj
pa je praznoval stric RICARDO
rojni dan in 20-letnico poroke. Vse
najbolje v življenju mu želijo Ful-
via, sestra Jolanda, Luciano in Lo-
renzo.

Prispevki

V počastitev spomina Franka Ko-
niča darujeta Antonija in Stanko
Šmonič 20.000 lir za Dijsko matico.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 21. do 8. ure
tel. 732-627, predpriznani od 14. do
21. ure in praznična od 8. do 20.
ure, tel. 68.441.

Mali oglasi

telefon (040) 79.46.72

OSMICO je odprl Jožef Zobec - Dom-
jo št. 68. Toči belo in črno vino.VINO DOMACE proizvodnje točno v
osmici pri Emilu Mučiču v Rutar-
jev ulici v Standeržu.

KMEČKA POSEVNA GRUDINA

vpisana v seznam rejcev pravičev
in nagradjena z zlatim odličjem za
rejo izbrane pasme, javljajo odpr-
je novega središča za rejo pravi-
čev v Rupi (na Stradali) občina
Sovodnje. Prodaja zasebnikom in
trgovcem ob ponedeljkih, sredah
in petkih od 10. do 12. in od 15.
do 17. ure, ter ob sobotah in ne-
deljah od 10. do 12. ure, ali po
telefonu št. (0481) 381-063.

PRODAM lancia fulvia berlina 1300

v zelo dobrem stanju po ugodni
ceni. Telefonirati v jutranjih ali
večernih urah na št. 040/231-081.

PRODAM zadržljivo zemljišče na

Krasu veliko 1700 kv. m — lahko
tudi razdeljeno na dve parceli.
Telefon (040) 226-294.V LJUBLJANI Kulturnega doma v So-
vodnjah smo našli zlato otroško
zapestnico. Podrobnejše informac-
ije na tel. 0481/882179.

PRODAM tovornjak ford - transit

diesel ali zamenjam za avto die-
sel iste vrednosti. Telefonirati na
številko na oglasni oddelci: Pri-
morskega dnevnika, tel. 794672 int.
28.

SD POLET išče primerno osebo za

upravo bara v športnem krožku
Poleta na Opčinah. Interesenti naj
sporočijo svoj naslov in telefonsko
številko na oglasni oddelci: Pri-
morskega dnevnika, tel. 794672 int.
28.

MARE SPORT — Sestljan tel. 299231,

plovila acquaviva, motorji suzuki,
prikolice vseh znamk, rabljeno
raznih znamk in vrst.

PRIMOREK, ki živi v Ljubljani se

želi zaposliti kot parketar ali de-
lavca v Trstu. Naslov: Boris Sna-
čič. Pot na Rakovo Jelšo št. 19/C
61000 Ljubljana.Avstrijci bi radi poseben
privez v našem pristaniščuAvstrijci naj bi nameravali v pri-
hodnje povečati tranzitni promet čez
naše pristanišče. V tem smislu so se
izrekli predstavniki dunajskih
gospodarskih krogov na srečanju s
skupino operaterjev z našega ob-
močja, med katerimi so bili glavni
ravnatelji lusk ustanove Borella,
deželni odornik za promet Rinaldi,
predstavnik Agip — Carbone Righi
in predstavnik ministrstva za indus-
trijo Tacchino. Avstrijci imajo pri-
tem v mislih predvsem povečanje
dovoz premoga čez naše pristaniš-
če. V tej zvezi so predlagali, naj bi
jim tržaška laska ustanova dala
na razpolago poseben privez, ob ka-
terem naj bi pristajale avstrijske
ladje, tako da bi «delo potekalo hi-
treje in bolj racionalno».Množičen promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti vi-
demskega sporazuma je eden izmed
dokazov visoke stopnje sodelovanja
in prijateljskih odnosov med so-
sednjimi državama, ter bi tudi za-
rad tega moral vzbujati večje za-
nimanje strokovnjakov s področja
mednarodnega prava, sociologov,
politologov in drugih izvedencev.Tako je v pogovoru za Radio Ljub-
ljana in Primorski dnevnik pred
slovesnostjo v Vidmu izjavil dr. To-
ne Poljšak, ki je predsednik ju-
goslovanskega dela jugoslovansko-
italijanske mešane komisije za no-
veliranje sporazuma. Povedal je,
da je nov sporazum bistveno raz-
širjen ter vsebuje pomembne novosti
in nadaljuje ojašave oziroma ugo-
dnosti za območje prebivalstva. V
bistvu bo meja še bolj odprta so-
delovanju in stikom med prebivalci
z obeh strani, sodelovanju med po-
samenjimi občinami ter gostovan-
jem kulturnih, športnih in podob-
nih društev ter organizacij.Besedilo obnovljenega sporazuma
je sad dolgotrajnega dela stro-
kovnjakov iz obeh držav. Mešana
komisija je o njem razpravljala na
štirih plenarnih zasedanjih, o be-
sedilu pa so se — kar zadeva Ju-
goslavijo — posvetovali tudi z vse-
mi zainteresiranimi občinami ozi-
roma drugimi organi na krajevni
ravnini. V območje sporazuma bo v
Jugoslavijo vključenih 8 občin (po-
leg slovenskih je med njimi tudi
občina Buje v hrvaški Istri), pri-
nas v Italijo pa 55 občin. Med sled-
njimi so vse občine, v katerih pre-
bivajo pripadniki slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji, česar do-
sled ni bilo. V teh področjih vzdol-
meje na obeh straneh živi okrog mi-
lijo prebivalcev. V Italiji okrog
700 tisoč in v Jugoslaviji približno
300 tisoč.Predsednik jugoslovanskega dela
jugoslovansko-italijanske mešane
komisije za noveliranje Videmske-
ga sporazuma je v pogovoru nada-čel, da bo sporazum v prihodnje
povečal promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti vi-
demskega sporazuma. Povedal je,
da je nov sporazum bistveno raz-
širjen ter vsebuje pomembne novosti
in nadaljuje ojašave oziroma ugo-
dnosti za območje prebivalstva. V
bistvu bo meja še bolj odprta so-
delovanju in stikom med prebivalci
z obeh strani, sodelovanju med po-
samenjimi občinami ter gostovan-
jem kulturnih, športnih in podob-
nih društev ter organizacij.Besedilo obnovljenega sporazuma
je sad dolgotrajnega dela stro-
kovnjakov iz obeh držav. Mešana
komisija je o njem razpravljala na
štirih plenarnih zasedanjih, o be-
sedilu pa so se — kar zadeva Ju-
goslavijo — posvetovali tudi z vse-
mi zainteresiranimi občinami ozi-
roma drugimi organi na krajevni
ravnini. V območje sporazuma bo v
Jugoslavijo vključenih 8 občin (po-
leg slovenskih je med njimi tudi
občina Buje v hrvaški Istri), pri-
nas v Italijo pa 55 občin. Med sled-
njimi so vse občine, v katerih pre-
bivajo pripadniki slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji, česar do-
sled ni bilo. V teh področjih vzdol-
meje na obeh straneh živi okrog mi-
lijo prebivalcev. V Italiji okrog
700 tisoč in v Jugoslaviji približno
300 tisoč.Predsednik jugoslovanskega dela
jugoslovansko-italijanske mešane
komisije za noveliranje Videmske-
ga sporazuma je v pogovoru nada-čel, da bo sporazum v prihodnje
povečal promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti vi-
demskega sporazuma. Povedal je,
da je nov sporazum bistveno raz-
širjen ter vsebuje pomembne novosti
in nadaljuje ojašave oziroma ugo-
dnosti za območje prebivalstva. V
bistvu bo meja še bolj odprta so-
delovanju in stikom med prebivalci
z obeh strani, sodelovanju med po-
samenjimi občinami ter gostovan-
jem kulturnih, športnih in podob-
nih društev ter organizacij.Besedilo obnovljenega sporazuma
je sad dolgotrajnega dela stro-
kovnjakov iz obeh držav. Mešana
komisija je o njem razpravljala na
štirih plenarnih zasedanjih, o be-
sedilu pa so se — kar zadeva Ju-
goslavijo — posvetovali tudi z vse-
mi zainteresiranimi občinami ozi-
roma drugimi organi na krajevni
ravnini. V območje sporazuma bo v
Jugoslavijo vključenih 8 občin (po-
leg slovenskih je med njimi tudi
občina Buje v hrvaški Istri), pri-
nas v Italijo pa 55 občin. Med sled-
njimi so vse občine, v katerih pre-
bivajo pripadniki slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji, česar do-
sled ni bilo. V teh področjih vzdol-
meje na obeh straneh živi okrog mi-
lijo prebivalcev. V Italiji okrog
700 tisoč in v Jugoslaviji približno
300 tisoč.Predsednik jugoslovanskega dela
jugoslovansko-italijanske mešane
komisije za noveliranje Videmske-
ga sporazuma je v pogovoru nada-čel, da bo sporazum v prihodnje
povečal promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti vi-
demskega sporazuma. Povedal je,
da je nov sporazum bistveno raz-
širjen ter vsebuje pomembne novosti
in nadaljuje ojašave oziroma ugo-
dnosti za območje prebivalstva. V
bistvu bo meja še bolj odprta so-
delovanju in stikom med prebivalci
z obeh strani, sodelovanju med po-
samenjimi občinami ter gostovan-
jem kulturnih, športnih in podob-
nih društev ter organizacij.Besedilo obnovljenega sporazuma
je sad dolgotrajnega dela stro-
kovnjakov iz obeh držav. Mešana
komisija je o njem razpravljala na
štirih plenarnih zasedanjih, o be-
sedilu pa so se — kar zadeva Ju-
goslavijo — posvetovali tudi z vse-
mi zainteresiranimi občinami ozi-
roma drugimi organi na krajevni
ravnini. V območje sporazuma bo v
Jugoslavijo vključenih 8 občin (po-
leg slovenskih je med njimi tudi
občina Buje v hrvaški Istri), pri-
nas v Italijo pa 55 občin. Med sled-
njimi so vse občine, v katerih pre-
bivajo pripadniki slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji, česar do-
sled ni bilo. V teh področjih vzdol-
meje na obeh straneh živi okrog mi-
lijo prebivalcev. V Italiji okrog
700 tisoč in v Jugoslaviji približno
300 tisoč.Predsednik jugoslovanskega dela
jugoslovansko-italijanske mešane
komisije za noveliranje Videmske-
ga sporazuma je v pogovoru nada-čel, da bo sporazum v prihodnje
povečal promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti vi-
demskega sporazuma. Povedal je,
da je nov sporazum bistveno raz-
širjen ter vsebuje pomembne novosti
in nadaljuje ojašave oziroma ugo-
dnosti za območje prebivalstva. V
bistvu bo meja še bolj odprta so-
delovanju in stikom med prebivalci
z obeh strani, sodelovanju med po-
samenjimi občinami ter gostovan-
jem kulturnih, športnih in podob-
nih društev ter organizacij.Besedilo obnovljenega sporazuma
je sad dolgotrajnega dela stro-
kovnjakov iz obeh držav. Mešana
komisija je o njem razpravljala na
štirih plenarnih zasedanjih, o be-
sedilu pa so se — kar zadeva Ju-
goslavijo — posvetovali tudi z vse-
mi zainteresiranimi občinami ozi-
roma drugimi organi na krajevni
ravnini. V območje sporazuma bo v
Jugoslavijo vključenih 8 občin (po-
leg slovenskih je med njimi tudi
občina Buje v hrvaški Istri), pri-
nas v Italijo pa 55 občin. Med sled-
njimi so vse občine, v katerih pre-
bivajo pripadniki slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji, česar do-
sled ni bilo. V teh področjih vzdol-
meje na obeh straneh živi okrog mi-
lijo prebivalcev. V Italiji okrog
700 tisoč in v Jugoslaviji približno
300 tisoč.Predsednik jugoslovanskega dela
jugoslovansko-italijanske mešane
komisije za noveliranje Videmske-
ga sporazuma je v pogovoru nada-čel, da bo sporazum v prihodnje
povečal promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti vi-
demskega sporazuma. Povedal je,
da je nov sporazum bistveno raz-
širjen ter vsebuje pomembne novosti
in nadaljuje ojašave oziroma ugo-
dnosti za območje prebivalstva. V
bistvu bo meja še bolj odprta so-
delovanju in stikom med prebivalci
z obeh strani, sodelovanju med po-
samenjimi občinami ter gostovan-
jem kulturnih, športnih in podob-
nih društev ter organizacij.Besedilo obnovljenega sporazuma
je sad dolgotrajnega dela stro-
kovnjakov iz obeh držav. Mešana
komisija je o njem razpravljala na
štirih plenarnih zasedanjih, o be-
sedilu pa so se — kar zadeva Ju-
goslavijo — posvetovali tudi z vse-
mi zainteresiranimi občinami ozi-
roma drugimi organi na krajevni
ravnini. V območje sporazuma bo v
Jugoslavijo vključenih 8 občin (po-
leg slovenskih je med njimi tudi
občina Buje v hrvaški Istri), pri-
nas v Italijo pa 55 občin. Med sled-
njimi so vse občine, v katerih pre-
bivajo pripadniki slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji, česar do-
sled ni bilo. V teh področjih vzdol-
meje na obeh straneh živi okrog mi-
lijo prebivalcev. V Italiji okrog
700 tisoč in v Jugoslaviji približno
300 tisoč.Predsednik jugoslovanskega dela
jugoslovansko-italijanske mešane
komisije za noveliranje Videmske-
ga sporazuma je v pogovoru nada-čel, da bo sporazum v prihodnje
povečal promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti vi-
demskega sporazuma. Povedal je,
da je nov sporazum bistveno raz-
širjen ter vsebuje pomembne novosti
in nadaljuje ojašave oziroma ugo-
dnosti za območje prebivalstva. V
bistvu bo meja še bolj odprta so-
delovanju in stikom med prebivalci
z obeh strani, sodelovanju med po-
samenjimi občinami ter gostovan-
jem kulturnih, športnih in podob-
nih društev ter organizacij.Besedilo obnovljenega sporazuma
je sad dolgotrajnega dela stro-
kovnjakov iz obeh držav. Mešana
komisija je o njem razpravljala na
štirih plenarnih zasedanjih, o be-
sedilu pa so se — kar zadeva Ju-
goslavijo — posvetovali tudi z vse-
mi zainteresiranimi občinami ozi-
roma drugimi organi na krajevni
ravnini. V območje sporazuma bo v
Jugoslavijo vključenih 8 občin (po-
leg slovenskih je med njimi tudi
občina Buje v hrvaški Istri), pri-
nas v Italijo pa 55 občin. Med sled-
njimi so vse občine, v katerih pre-
bivajo pripadniki slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji, česar do-
sled ni bilo. V teh področjih vzdol-
meje na obeh straneh živi okrog mi-
lijo prebivalcev. V Italiji okrog
700 tisoč in v Jugoslaviji približno
300 tisoč.Predsednik jugoslovanskega dela
jugoslovansko-italijanske mešane
komisije za noveliranje Videmske-
ga sporazuma je v pogovoru nada-čel, da bo sporazum v prihodnje
povečal promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti vi-
demskega sporazuma. Povedal je,
da je nov sporazum bistveno raz-
širjen ter vsebuje pomembne novosti
in nadaljuje ojašave oziroma ugo-
dnosti za območje prebivalstva. V
bistvu bo meja še bolj odprta so-
delovanju in stikom med prebivalci
z obeh strani, sodelovanju med po-
samenjimi občinami ter gostovan-
jem kulturnih, športnih in podob-
nih društev ter organizacij.Besedilo obnovljenega sporazuma
je sad dolgotrajnega dela stro-
kovnjakov iz obeh držav. Mešana
komisija je o njem razpravljala na
štirih plenarnih zasedanjih, o be-
sedilu pa so se — kar zadeva Ju-
goslavijo — posvetovali tudi z vse-
mi zainteresiranimi občinami ozi-
roma drugimi organi na krajevni
ravnini. V območje sporazuma bo v
Jugoslavijo vključenih 8 občin (po-
leg slovenskih je med njimi tudi
občina Buje v hrvaški Istri), pri-
nas v Italijo pa 55 občin. Med sled-
njimi so vse občine, v katerih pre-
bivajo pripadniki slovenske narod-
nostne skupnosti v Italiji, česar do-
sled ni bilo. V teh področjih vzdol-
meje na obeh straneh živi okrog mi-
lijo prebivalcev. V Italiji okrog
700 tisoč in v Jugoslaviji približno
300 tisoč.Predsednik jugoslovanskega dela
jugoslovansko-italijanske mešane
komisije za noveliranje Videmske-
ga sporazuma je v pogovoru nada-čel, da bo sporazum v prihodnje
povečal promet čez mejo s pre-
pustnicami in drugimi dokumenti

Zares, izreden zgled



Annamaria Rizzoli kar krepko cvleče. In to na sprejemu, na katerem so govorili o boju proti kajenju, ki ga organizira italijanska liga za boj proti raku. Kot je znano, je kajenje cigaret eden izmed vzrokov rakastih obolenj

OB ZAKLJUČKU LETOŠNJE REVIJE «PRIMORSKA POJE»
Zadnji pevski nastop je bil v Ljesi
Revijo bo treba kakovostno osvežiti

Z dvanaštim pevskim nastopom v Ljesi v Beneški Sloveniji se je zaključila letošnja zborovska revija «Primorska poje». Na njej je nastopilo devet zborov in dva okteta: prvič sta nastopila moški zbor iz Kozane in ženski zbor iz Bilj, ostali pa so naslednji: ženski zbor «Ivan Grbec» iz Škedenja, moški zbor KK Vipava iz Šempetra pri Gorici, oktet «Simon Gregorčič» iz Kobarida, moški pevski zbor «Danica» z Vrha, moški zbor «Zarja» iz Bilj, mešani zbor «F. B. Sedej» iz Števerjana, Tržaški oktet, mešani zbor Društva finančnih in računovodskih delavcev iz Nove Gorice in Primorski akademski pevski zbor «Vinko Vodopivec» iz Ljubljane.

Na tej reviji je bila skoraj polovica zborov, ki niso bili dozorili za javni nastop. Ne zamerimo toliko tistima, ki sta prvič nastopila na reviji «Primorska poje», kajti pri njih smo čutili voljo in doleteno delo, kakor na primer pri ženskem iz Bilj, ki sicer še ni dosegel potrebne ubranosti, pač pa je pravilna izgovorjava pokazala dosedanje prizadevanje. Oba zbora bosta seveda, še posebej moški zbor iz Kozane, morala še veliko delati za potrebno zlitost, skratka, prizadevati si, da si pridobita več glasovno izobrazbo in s tem zagotovita upravičenosti za javni nastop. Kajti samo veselje do petja in želja po nastopu ne zadostujeta.

Bolj velja to za tiste zbere, ki so se premalo pripravili in pravzaprav nekateri celo občutno nazadovani. Kajti veliko petja je bilo precej razglašenega, celo pri zborih in oktetih, od katerih bi pričakovali precej več, bodisi na področju glasovne uglasjenosti, bodisi v pogledu interpretativne predriljivosti. Kar zadeva prvo, so se pomanjkljivosti odražale v slabem dihanju, pojavljali so se krčevito zastavljeni glasovi, nejasna izgovorjava ob napol priprtih ustih, v forte in fortissimo odprti, nelepi glasovi, ki se nikakor niso mogli zlititi v ubrano celoto. Vzrok za nazadovanje zborov pod istimi pevovodji kaže na neredno prihajanje na pevskie vaje, kajti pevovodje si brez rednih in polštevilnih udeležb ne morejo kaj prida pomagati kljub se tako dobri volji. Seveda pa so prav oni odgovorni, da pravilno ocenijo zrelost zbora, če je namreč sposoben za nastop ali ne. Kar zadeva zlitost — in se prejemateljstvo obvladovanja pevskih deležev vseh pevcov — ubranost, pevsko disciplino, je bilo precej površnost in konec koncev, lahko rečemo kar prevelikega samozadovoljstva tako pri pevcih, kakor pri nekaterih pevovodjih, ki so dopuščali preveč nepreciznih zadrževanj intervalov, preveč skoro zaprtih ust, zlasti pri basih, preveč intonacijskih netočnosti ali nižanj, šli mimo nečistih akordov itd. Prišlo je celo do nekaterih trenutkov popolne razglašenosti, kar je seveda marsikaj bolj ali manj izmaliciralo pri interpretiranju.

Moški zbor iz Šempetra ima dobre pevce in bi se lahko ob bolj sistematičnem delu zagotovo razvil v dober zbor, saj je že pokazal boljše rezultate. Pa tudi za mešani zbor iz Nove Gorice bi veljalo isto. Neke interpretacije so bolele zaradi raznim neutemeljenimi ritmičnimi »pogiravanji«. Če naj bi taki in podobni eksperimenti odražali nekaj individualni koncepti potem je to zgorelo, ker ni muzikalno utemeljeno in je skregano z naravno logiko fraziranja ter grajenja in ne učinkuje prepričljivo.

Edini zbor, ki nas je zadovoljil na tej pevski reviji, je bil Primorski akademski zbor «Vinko Vodopivec». Ta je letos pokazal najljepše rezultate prizadevanj in tudi opravljenega dela, ki odraža resen pristop pevcov in čut umetniške odgovornosti dirigenta, od kje se udeležuje revije «Primorska poje». Če bo zbor s svojim dirigentom nadaljeval z isto resnostjo in istim, iskrenim nagibom do pevskie umetnosti in kulture, bo gotovo še mnogo pridobil na pevski uglasjenosti, ki je pri mladih pevcih, tukaj predvsem pri tenorjih, ni mogoče pričarati kar čez noč. Moramo pa priznati, da

je v tem pogledu napredek od zadnjega nastopa več kot očiten. Tudi interpretacije so bile nazorne, slogovno pogojene, delovale so prepričljivo.

Letošnja «Primorska poje» je torej poleg svojih sončnih strani pokazala, kakor vsako leto, tudi svoje senčne, te pa so se prav letos nakopile že v taki meri, da je potrebno razmišljati o predriljivosti, ki tarejo zborovsko petje na Primorskem in v zamejstvu: odpira se z vsilo vprašanje pevskie prihodnosti, kajti primanjkuje pevovodij in to takih, ki bodo sposobni prevzeti naloge za bodoči razvoj. O tem govorimo že nekaj let, a rezultatov ni. Vsi se zavedamo nujnosti pošteno zastavljene šole za zborovodje na dveh ravneh, a se do danes, mimo skromnih seminarjev, zaveda ni premaknila nikamor. Čim bolj se krepi možnost, tem bolj postaja vprašanje dobrih pevovodij, ki bi s strokovnejšimi pristopi in delom zadovoljevali ne samo poslušalce, temveč v prvi vrsti pevske, ki si brez dobrega pevstva ne morejo pomagati in v vodje prav nič ne morejo pomagati kljub vsej njihovi pevski navdušenosti. To pa ob slabem delu kaj rada hitro sploh. Preveč je bilo na letošnji reviji tako skromnega, da ni zadostilo niti najosnovnejšim pogojem zadovoljivega petja, da je čas poudariti dejansko stanje in podčrtati probleme, ki jih pač prinaša vsak razvoj, ta

pa tudi lahko običi, če ne ukremano potrebne.

Druge vprašanje narekuje razmislek in domiselek za novo obliko revije «Primorska poje», ki najbolj stimulira kvaliteto dela in dosegov. Že ob spremljanju vsake revije posebej smo navajali zbere, ki niso dosegli toliko, da bi lahko prišli pred javnost. Mislim, da je za površno pripravljene zbere, ki so se predali neopravičenemu samozadovoljstvu in ki jim je le do nastopa, ki se oprajo na svoje prejšnje uspehe in ki zaradi tega pridejo na oder slabo pripravljeni, ta revija precej nekoristna kakor pa spodbuda, saj smo lahko opazovali nekatere zbere, kako so na ta način počasi glasovno in interpretacijsko lezli navzdol in se čudili, kako jih »slabo« ocenjujejo tudi izven svoje regije.

Najbolj vprašljiva je seveda kakovost novih zborov, to je tistih, ki se prvič pojavijo na reviji. Bolj kot kdajkoli se je letos pokazala nujnost, da organizatorji preverijo na neki način njihovo delo in vodje prav nič ne morejo pomagati kljub vsej njihovi pevski navdušenosti. To pa ob slabem delu kaj rada hitro sploh. Preveč je bilo na letošnji reviji tako skromnega, da ni zadostilo niti najosnovnejšim pogojem zadovoljivega petja, da je čas poudariti dejansko stanje in podčrtati probleme, ki jih pač prinaša vsak razvoj, ta

NOVOSTI NA KNJIŽNI POLICI

Ciril Zlobec:
Pesmi ljubezni

Rastoča odzivnost, ki jo doživlja Zlobecova poezija med mladino, je rodila izdajo *Pesmi ljubezni* v zbirki *Moja knjižnica*, ki jo ureja Miha Mate. Knjiga predstavlja nekaj precej skozni dosedanje pesniško ustvarjalnost Cirila Zlobca, letošnjega Prešernovega nagradjenca, vendar je podarek na tisti literari, ki utegne biti bližja mladem bralcu.

V ospredju so pesmi z ljubezenskimi motivi, pa tudi pesmi »epoglegla otroštva«, torej pesmi generacije, ki je bila zaradi vojne oropana otroštva. Vmes so tudi Zlobca tako značilne pesmi o Krasi. Sicer pa je celotna zbirka razdeljena na osem ciklov, ki naj dajejo prežet Zlobcove ustvarjalnosti, posebej za potrebe mladit, katerim je knjiga namenjena. Spremembe besede je napisal Janko Kos in se zaustavil morda bolj ob žitljene pesnika, kot pa ob analizi njegovih pesmi in pesniškega razvoja. Je pa to zanimiva spremena beseda, ki jo bo prebral vsak, ki bo hotel kaj več vedeti o pesniku, ki bo dolgo sodi v sam vrh sodobne slovenske lirike.

Ivan Minatti:
Nekoga moraš imeti rad

Tudi Minattijeva zbirka pesmi v zbirki *Moja knjižnica* predstavlja izbor pesnikove poezije, kakot jo je uredil Janez Musič, da bi mladim prijateljem poezije (ne za šolske potrebe) predstavil vsa obdobja Minattijeve umetniške ustvarjalnosti. Prežet skozni tridesetletno pesniško delo uglednega sodobnega slovenskega pesnika, tihga, sanjskega upodabljalca narave, rahločutnega, poetičnega ljubzenskih vzgibov, razdvojenega, nenehno dvomečega in nepoštešenega glasnika hrepenjenja (kakor je zapisal urednik v spremni besedi), obsega pesmi iz vseh Minattijevih zbirk. Vsebinsko pa tako zajema vse vrste njegove lirike. Tako partizanski liriki sledijo ljubzenske izpovedi, podobe pokrajine, pesmi o usodi pesnika in pesniškega ustvarjanja v sodobnem svetu, na koncu pa so pesmi, v katerih poskuša pesnik odkriti smisel svojega človeškega življenja.

Drobna knjižica pesmi z izbrano vsebino bo v sicer preprosti obliki vedno pritegnila vsakega prijatelja domače lirike in ne samo mladega. Ob pesniški zbirki, Zlobca in Minattija, je, kot reče, v *Moji knjižnici* izdala založba Mladinska knjiga.

Berta Golob:
Žive besede

Žive besede (v izdaji Pionirjeve knjižnice pri Mladinski knjigi) predstavljajo zanimivo knjigo. Gre sicer za delo, ki je namenjeno najmlajšim učencem, ki pa jih zato na originalen način seznanja z živim predvsem domačo besedo, s tem, kako jo zapisujemo in kaj z njo izražamo. Knjiga ne govori samo o sporazumevanju, o govorjenju, o jeziku, o književnosti. Govori o lepem domačem jeziku, o lepem izražanju, o tem, kaj je v jeziku prav in kaj narobe.

Sezanja pa nas tudi z uglednimi strokovnjaki, ki so del svojega življenja posvečali lepoti in čistosti slovenskega jezika. Toda poglavitno, na kar je treba ob tej izdaji opozoriti, je uspešno prizadevanje avtorice, kako je uspešno nelahko snov posredovati mladim. S pomočjo ilustratorja je v svojem prizadevanju gotovo odlično uspela. Morda ni bila vedno originalna in se je morda oprla na tuje vzore (o tem ne moremo soditi), dejstvo je, da sta pisana beseda Bertje Golob in podoba Marjana Mančeka ustvarila izvirno zamisljeno knjigo, ki naj mladega človeka opozori na probleme jezika, ga seznani s prizadevanji za lep domač jezik in skrbjo, kako moramo danes in prav tako jutri skrbeti za jezik in njegovo pravico.

Pavle Rožnik:
Slepi bratec

Zlata ptica je zbirka Mladinske knjige, ki nam je posredovala dve vrsto knjig s pravilnimi vseh narodov in z vsega sveta. (Škoda, da knjiga nima označbe, katera po vrsti je že v tej zbirki). Zdalj prihajajo med mlade bralce Prekmurske ljudske pripovedi, kakor jih je zbral Pavle Rožnik po raznih zapisih. Večinoma so bile te pripovedke že objavljene od srednje preteklega stoletja pa do leta 1943, kot je to pojasnjeno v opombah. Nekaj dela pa je vendarle

prej objavljeno v tej knjigi, kar daje tej zbirki domačega blaga še posebno vrednost. Dodan je slovarček narečnih besed.

James Clavell:
Šogun

Nizozemska barka se na Tihem oceanu skoraj potopi in valovi jo vržejo na čeri pred otoki, ki sestavljajo Japonsko. Pišemo leto 15... Nizozemski in angleški mornarji se znajdejo na Japonskem, kjer so komaj uspeli najiti svoj prostor jezuiti iz Evrope. Toda Japonska je še daleč od evropske kulture. Kakšna je, nam pove zgodovinski roman *Šogun*, ki ga je v prevodu Dušana Dolinarja izdala Cankarjeva založba v Ljubljani.

Dve zajetni knjigi tega obširnega pripovednega in večplastnega teksta nudita bralcu (seveda tistemu, ki so mu pri srcu zgodovinski romani in tistemu, ki hoče na ta način zvedeti kaj več o tem, kar ni mogoče prebrati kar čez noč. Moramo pa priznati, da



V kraju Salacuin v severni Gvatemali je vojska pobila 20 kmetov, ki jih je seveda obtožila sodelovanja z levčarskimi gverilci. Da bi nesramna surovost bila še večja, je sama vojska fotografirala mrljice in fotografije razdeljevala domačin in tujim tiskovnim agencijam

Teško, oziroma nemogoče je na osnovi splošnih podatkov, ki jih navajate, ugotoviti, če izpolnjuje te pogoje za uveljavitev invalidske pokojnine. Pri tem je treba namreč upoštevati dva aspekta in sicer vaš zavarovalni položaj in objektivno zdravstveno stanje.

Glede zavarovalnih pogojev zakon pravi, da mora upravičenec imeti plačanih pet let zavarovalnih prispevkov, od katerih mora vsaj eno leto biti poravnano v zadnjem letu. Prišlo se je že, da je na primer zavarovanka uveljavljala več kot petdeset let pokojninske dobe, ker pa v zadnjih petih letih ni plačala predvidenih 52 tedenskih prispevkov, ni mogla takoj pridobiti pravice do invalidske upokojitve.

V vašem primeru ni povsem gotovo, če je sploh dozorelo skupnih pet let pokojninske dobe. Preveč časa bi izgubili, če bi zahtevali od INPS pregled zahtev za zavarovalnega položaja, saj to traja dolgo mesec, celo leta. Zato vam svetujemo, da vložite na INPS prošnjo za invalidsko pokojnino in priložite fotokopije odrezkov, s katerimi ste poravnali prostovoljne prispevke. V primeru, da vam bodo razveljavili ali skrbili številni tedenskih prispevkov v kakem trimesečju, kar bi imelo za posledico, da nimate skupno pet let zavarovanja, pa vas bo INPS avtoriziral, da od dneva predstavitve invalidske prošnje dalje plačate z enim samim vplačilom toliko prispevkov, kolikor jih manjka do 260 tednov. Zato lahko prekinete s plačevanjem prostovoljnih prispevkov. Edini negativni učinek pa bo to, da bo začetek izplačevanja pokojninskih prejemkov imel posticipiran datum.

Veliko bolj kompleksno pa je ugotavljanje zdravstvene plati invalidnosti. Po zakonu je invalid tisti, čigar možnost do zaslužka v običajni delovni dejavnosti se je zmanjšala za več kot dve tretjini. Torej, možnost do zaslužka in ne invalidnost sama na sebi. Zadnje čase so kriteriji INPS postali zelo strogi in restriktivni, tako da je objektivno postalo zelo težko uveljaviti pravico do invalidske pokojnine. Vsekakor pa vam svetujemo, da vprašate za predhodno zdravniško mnenje. Dejstvo, da ste še precej mladi, pa prav gotovo ni element, ki bi govoril v vašo korist.

Patronat KZ - INAC svetuje

Kako pridobimo pravico do invalidske pokojnine

Vpr.: «Preden naredim kakršenkoli korak, sem se odločila, da vam pišem in vas vprašam za nasvet. Pred nekaj dnevi sem se vrnila iz bolnišnice, kjer sem prestala delikaten kirurški poseg. Čeprav sem še sorazmerno precej mlada, sem v stanju, da ne morem več delati. Pred petimi leti sem bila tri leta zaposlena kot čistilka, nato pa sem se počutila precej slabo in sem prenehala z delom. Pred dvema letoma sem dobila od INPS avtorizacijo, da si sama plačujem zavarovanje, vendar pa nisem gotova, če so bili vsi prispevki pravilno plačani. Da bi dobila točen pregled, bi verjetno morala vložiti prošnjo na INPS. Kaj mislite, imam kaj možnosti, da dobim invalidsko pokojnino?»

Teško, oziroma nemogoče je na osnovi splošnih podatkov, ki jih navajate, ugotoviti, če izpolnjuje

te pogoje za uveljavitev invalidske pokojnine. Pri tem je treba namreč upoštevati dva aspekta in sicer vaš zavarovalni položaj in objektivno zdravstveno stanje.

Glede zavarovalnih pogojev zakon pravi, da mora upravičenec imeti plačanih pet let zavarovalnih prispevkov, od katerih mora vsaj eno leto biti poravnano v zadnjem letu. Prišlo se je že, da je na primer zavarovanka uveljavljala več kot petdeset let pokojninske dobe, ker pa v zadnjih petih letih ni plačala predvidenih 52 tedenskih prispevkov, ni mogla takoj pridobiti pravice do invalidske upokojitve.

V vašem primeru ni povsem gotovo, če je sploh dozorelo skupnih pet let pokojninske dobe. Preveč časa bi izgubili, če bi zahtevali od INPS pregled zahtev za zavarovalnega položaja, saj to traja dolgo mesec, celo leta. Zato vam svetujemo, da vložite na INPS prošnjo za invalidsko pokojnino in priložite fotokopije odrezkov, s katerimi ste poravnali prostovoljne prispevke. V primeru, da vam bodo razveljavili ali skrbili številni tedenskih prispevkov v kakem trimesečju, kar bi imelo za posledico, da nimate skupno pet let zavarovanja, pa vas bo INPS avtoriziral, da od dneva predstavitve invalidske prošnje dalje plačate z enim samim vplačilom toliko prispevkov, kolikor jih manjka do 260 tednov. Zato lahko prekinete s plačevanjem prostovoljnih prispevkov. Edini negativni učinek pa bo to, da bo začetek izplačevanja pokojninskih prejemkov imel posticipiran datum.

Veliko bolj kompleksno pa je ugotavljanje zdravstvene plati invalidnosti. Po zakonu je invalid tisti, čigar možnost do zaslužka v običajni delovni dejavnosti se je zmanjšala za več kot dve tretjini. Torej, možnost do zaslužka in ne invalidnost sama na sebi. Zadnje čase so kriteriji INPS postali zelo strogi in restriktivni, tako da je objektivno postalo zelo težko uveljaviti pravico do invalidske pokojnine. Vsekakor pa vam svetujemo, da vprašate za predhodno zdravniško mnenje. Dejstvo, da ste še precej mladi, pa prav gotovo ni element, ki bi govoril v vašo korist.

RADIO VELEIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

- 12.30 Sedem čudežev sveta
- 13.00 Italijanske kronike
- 13.30 DNEVNIK
- 14.00 Giacinta, 4. nadalj.
- 14.30 Danes v parlamentu
- 14.40 Pravljice
- 15.00 Nasveti za izvoznike
- 15.30 Rdečelasa Ana, risani film
- 16.00 Happy circus
- 17.00 DNEVNIK 1 — Flash
- 17.05 Astroboy, risanka
- 17.30 Calcioatto
- 18.00 Job
- 18.20 Delati pri dvajsetih letih
- 18.20 Primissima — kulturne aktualnosti Dnevnika 1
- 18.50 Colorado: Moški iz železa, naboji iz zlata — 1. del
- 19.45 Almanah in Vremenske razmere
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 Flash, nagradna oddaja
- 21.45 Mi obtoženi, 1. nadalj.
- 22.40 Mati moja, sestra moja, 4. epizoda

23.15 DNEVNIK — Danes v parlamentu — Vremenske razmere

Druzi kanal

- 12.30 Popolnaski spored
- 13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
- 13.30 Druga plat... vzgojna oddaja
- 14.00 Popolnaski spored
- 14.30 Flash Gordon — 1. epizoda
- 15.00 65. «Giro d'Italia»
- 16.40 Jutrišnja dirka
- 16.45 Čebelica Maja, risanka
- 17.10 Helzacom
- 17.45 DNEVNIK 2 — Flash
- 17.50 DNEVNIK 2 — Šport — Iz parlamenta
- 18.05 Program za mladino
- 18.10 Prvi Mickey Rooney — TV film
- 18.50 Dober večer z... Milvo
- 19.45 DNEVNIK 2 — Poročila
- 20.40 Hill Steer podnevi in ponoči
- 21.35 Filmske novosti
- 21.40 DNEVNIK 2 — Dossier
- 22.30 Stereo 2 — Glasbene informacije
- 23.15 DNEVNIK 2 — Zadnje vesti ob koncu v evroziviziji: srečanje v boksu

Tretji kanal

- 15.00 Firenze: Tenis
- 17.00 Glasba za trio
- 18.30 L'orecchiocchio, glasbena oddaja
- 19.00 DNEVNIK 3

TRST A

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00 Poročila: 8.20 Dobro jutro po naših: 8.10 Almanah: Doma in tujem: 8.45 Glasbene slike: 9.30 Pravica do pokojnine: in vsa ostala: 10.10 Koncert: 10.45 Oddaja za 2. stopnjo osnovne šole: 14.30 Poldnevniški razgledi: 14.35 Glasba za trio: 14.40 Glasba za trio: 14.45 Glasba za trio: 14.50 Glasba za trio: 14.55 Glasba za trio: 15.00 Glasba za trio: 15.05 Glasba za trio: 15.10 Glasba za trio: 15.15 Glasba za trio: 15.20 Glasba za trio: 15.25 Glasba za trio: 15.30 Glasba za trio: 15.35 Glasba za trio: 15.40 Glasba za trio: 15.45 Glasba za trio: 15.50 Glasba za trio: 16.00 Glasba za trio: 16.05 Glasba za trio: 16.10 Glasba za trio: 16.15 Glasba za trio: 16.20 Glasba za trio: 16.25 Glasba za trio: 16.30 Glasba za trio: 16.35 Glasba za trio: 16.40 Glasba za trio: 16.45 Glasba za trio: 16.50 Glasba za trio: 16.55 Glasba za trio: 17.00 Glasba za trio: 17.05 Glasba za trio: 17.10 Glasba za trio: 17.15 Glasba za trio: 17.20 Glasba za trio: 17.25 Glasba za trio: 17.30 Glasba za trio: 17.35 Glasba za trio: 17.40 Glasba za trio: 17.45 Glasba za trio: 17.50 Glasba za trio: 17.55 Glasba za trio: 18.00 Glasba za trio: 18.05 Glasba za trio: 18.10 Glasba za trio: 18.15 Glasba za trio: 18.20 Glasba za trio: 18.25 Glasba za trio: 18.30 Glasba za trio: 18.35 Glasba za trio: 18.40 Glasba za trio: 18.45 Glasba za trio: 18.50 Glasba za trio: 18.55 Glasba za trio: 19.00 Glasba za trio: 19.05 Glasba za trio: 19.10 Glasba za trio: 19.15 Glasba za trio: 19.20 Glasba za trio: 19.25 Glasba za trio: 19.30 Glasba za trio: 19.35 Glasba za trio: 19.40 Glasba za trio: 19.45 Glasba za trio: 19.50 Glasba za trio: 19.55 Glasba za trio: 20.00 Glasba za trio: 20.05 Glasba za trio: 20.10 Glasba za trio: 20.15 Glasba za trio: 20.20 Glasba za trio: 20.25 Glasba za trio: 20.30 Glasba za trio: 20.35 Glasba za trio: 20.40 Glasba za trio: 20.45 Glasba za trio: 20.50 Glasba za trio: 20.55 Glasba za trio: 21.00 Glasba za trio: 21.05 Glasba za trio: 21.10 Glasba za trio: 21.15 Glasba za trio: 21.20 Glasba za trio: 21.25 Glasba za trio: 21.30 Glasba za trio: 21.35 Glasba za trio: 21.40 Glasba za trio: 21.45 Glasba za trio: 21.50 Glasba za trio: 21.55 Glasba za trio: 22.00 Glasba za trio: 22.05 Glasba za trio: 22.10 Glasba za trio: 22.15 Glasba za trio: 22.20 Glasba za trio: 22.25 Glasba za trio: 22.30 Glasba za trio: 22.35 Glasba za trio: 22.40 Glasba za trio: 22.45 Glasba za trio: 22.50 Glasba za trio: 22.55 Glasba za trio: 23.00 Glasba za trio: 23.05 Glasba za trio: 23.10 Glasba za trio: 23.15 Glasba za trio: 23.20 Glasba za trio: 23.25 Glasba za trio: 23.30 Glasba za trio: 23.35 Glasba za trio: 23.40 Glasba za trio: 23.45 Glasba za trio: 23.50 Glasba za trio: 23.55 Glasba za trio: 24.00 Glasba za trio: 24.05 Glasba za trio: 24.10 Glasba za trio: 24.15 Glasba za trio: 24.20 Glasba za trio: 24.25 Glasba za trio: 24.30 Glasba za trio: 24.35 Glasba za trio: 24.40 Glasba za trio: 24.45 Glasba za trio: 24.50 Glasba za trio: 24.55 Glasba za trio: 25.00 Glasba za trio: 25.05 Glasba za trio: 25.10 Glasba za trio: 25.15 Glasba za trio: 25.20 Glasba za trio: 25.25 Glasba za trio: 25.30 Glasba za trio: 25.35 Glasba za trio: 25.40 Glasba za trio: 25.45 Glasba za trio: 25.50 Glasba za trio: 25.55 Glasba za trio: 26.00 Glasba za trio: 26.05 Glasba za trio: 26.10 Glasba za trio: 26.15 Glasba za trio: 26.20 Glasba za trio: 26.25 Glasba za trio: 26.30 Glasba za trio: 26.35 Glasba za trio: 26.40 Glasba za trio: 26.45 Glasba za trio: 26.50 Glasba za trio: 26.55 Glasba za trio: 27.00 Glasba za trio: 27.05 Glasba za trio: 27.10 Glasba za trio: 27.15 Glasba za trio: 27.20 Glasba za trio: 27.25 Glasba za trio: 27.30 Glasba za trio: 27.35 Glasba za trio: 27.40 Glasba za trio: 27.45 Glasba za trio: 27.50 Glasba za trio: 27.55 Glasba za trio: 28.00 Glasba za trio: 28.05 Glasba za trio: 28.10 Glasba za trio: 28.15 Glasba za trio: 28.20 Glasba za trio: 28.25 Glasba za trio: 28.30 Glasba za trio: 28.35 Glasba za trio: 28.40 Glasba za trio: 28.45 Glasba za trio: 28.50 Glasba za trio: 28.55 Glasba za trio: 29.00 Glasba za trio: 29.05 Glasba za trio: 29.10 Glasba za trio: 29.15 Glasba za trio: 29.20 Glasba za trio: 29.25 Glasba za trio: 29.30 Glasba za trio: 29.35 Glasba za trio: 29.40 Glasba za trio: 29.45 Glasba za trio: 29.50 Glasba za trio: 29.55 Glasba za trio: 30.00 Glasba za trio: 30.05 Glasba za trio: 30.10 Glasba za trio: 30.15 Glasba za trio: 30.20 Glasba za trio: 30.25 Glasba za trio: 30.30 Glasba za trio: 30.35 Glasba za trio: 30.40 Glasba za trio: 30.45 Glasba za trio: 30.50 Glasba za trio: 30.55 Glasba za trio: 31.00 Glasba za trio: 31.05 Glasba za trio: 31.10 Glasba za trio: 31.15 Glasba za trio: 31.20 Glasba za trio: 31.25 Glasba za trio: 31.30 Glasba za trio: 31.35 Glasba za trio: 31.40 Glasba za trio: 31.45 Glasba za trio: 31.50 Glasba za trio: 31.55 Glasba za trio: 32.00 Glasba za trio: 32.05 Glasba za trio: 32.10 Glasba za trio: 32.15 Glasba za trio: 32.20 Glasba za trio: 32.25 Glasba za trio: 32.30 Glasba za trio: 32.35 Glasba za trio: 32.40 Glasba za trio: 32.45 Glasba za trio: 32.50 Glasba za trio: 32.55 Glasba za trio: 33.00 Glasba za trio: 33.05 Glasba za trio: 33.10 Glasba za trio: 33.15 Glasba za trio: 33.20 Glasba za trio: 33.25 Glasba za trio: 33.30 Glasba za trio: 33.35 Glasba za trio: 33.40 Glasba za trio: 33.45 Glasba za trio: 33.50 Glasba za trio: 33.55 Glasba za trio: 34.00 Glasba za trio: 34.05 Glasba za trio: 34.10 Glasba za trio: 34.15 Glasba za trio: 34.20 Glasba za trio: 34.25 Glasba za trio: 34.30 Glasba za trio: 34.35 Glasba za trio: 34.40 Glasba za trio: 34.45 Glasba za trio: 34.50 Glasba za trio: 34.55 Glasba za trio: 35.00 Glasba za trio: 35.05 Glasba za trio: 35.10 Glasba za trio: 35.15 Glasba za trio: 35.20 Glasba za trio: 35.25 Glasba za trio: 35.30 Glasba za trio: 35.35 Glasba za trio: 35.40 Glasba za trio: 35.45 Glasba za trio: 35.50 Glasba za trio: 35.55 Glasba za trio: 36.00 Glasba za trio: 36.05 Glasba za trio: 36.10 Glasba za trio: 36.15 Glasba za trio: 36.20 Glasba za trio: 36.25 Glasba za trio: 36.30 Glasba za trio: 36.35 Glasba za trio: 36.40 Glasba za trio: 36.45 Glasba za trio: 36.50 Glasba za trio: 36.55 Glasba za trio: 37.00 Glasba za trio: 37.05 Glasba za trio: 37.10 Glasba za trio: 37.15 Glasba za trio: 37.20 Glasba za trio: 37.25 Glasba za trio: 37.30 Glasba za trio: 37.35 Glasba za trio: 37.40 Glasba za trio: 37.45 Glasba za trio: 37.50 Glasba za trio: 37.55 Glasba za trio: 38.00 Glasba za trio: 38.05 Glasba za trio: 38.10 Glasba za trio: 38.15 Glasba za trio: 38.20 Glasba za trio: 38.25 Glasba za trio: 38.30 Glasba za trio: 38.35 Glasba za trio: 38.40 Glasba za trio: 38.45 Glasba za trio: 38.50 Glasba za trio: 38.55 Glasba za trio: 39.00 Glasba za trio: 39.05 Glasba za trio: 39.10 Glasba za trio: 39.15 Glasba za trio: 39.20 Glasba za trio: 39.25 Glasba za trio: 39.30 Glasba za trio: 39.35 Glasba za trio: 39.40 Glasba za trio: 39.45 Glasba za trio: 39.50 Glasba za trio: 39.55 Glasba za trio: 40.00 Glasba za trio: 40.05 Glasba za trio: 40.10 Glasba za trio: 40.15 Glasba za trio: 40.20 Glasba za trio: 40.25 Glasba za trio: 40.30 Glasba za trio: 40.35 Glasba za trio: 40.40 Glasba za trio: 40.45 Glasba za trio: 40.50 Glasba za trio: 40.55 Glasba za trio: 41.00 Glasba za trio: 41.05 Glasba za trio: 41.10 Glasba za trio: 41.15 Glasba za trio: 41.20 Glasba za trio: 41.25 Glasba za trio: 41.30 Glasba za trio: 41.35 Glasba za trio: 41.40 Glasba za trio: 41.45 Glasba za trio: 41.50 Glasba za trio: 41.55 Glasba za trio: 42.00 Glasba za trio: 42.05 Glasba za trio: 42.10 Glasba za trio: 42.15 Glasba za trio: 42.20 Glasba za trio: 42.25 Glasba za trio: 42.30 Glasba za trio: 42.35 Glasba za trio: 42.40 Glasba za trio: 42.45 Glasba za trio: 42.50 Glasba za trio: 42.55 Glasba za trio: 43.00 Glasba za trio: 43.05 Glasba za trio: 43.10 Glasba za trio: 43.15 Glasba za trio: 43.20 Glasba za trio: 43.25 Glasba za trio: 43.30 Glasba za trio: 43.35 Glasba za trio: 43.40 Glasba za trio: 43.45 Glasba za trio: 43.50 Glasba za trio: 43.55 Glasba za trio: 44.00 Glasba za trio: 44.05 Glasba za trio: 44.10 Glasba za trio: 44.15 Glasba za trio: 44.20 Glasba za trio: 44.25 Glasba za trio: 44.30 Glasba za trio: 44.35 Glasba za trio: 44.40 Glasba za trio: 44.45 Glasba za trio: 44.50 Glasba za trio: 44.55 Glasba za trio: 45.00 Glasba za trio: 45.05 Glasba za trio: 45.10 Glasba za trio: 45.15 Glasba za trio: 45.20 Glasba za trio: 45.25 Glasba za trio: 45.30 Glasba za trio: 45.35 Glasba za trio: 45.40 Glasba za trio: 45.45 Glasba za trio: 45.50 Glasba za trio: 45.55 Glasba za trio: 46.00 Glasba za trio: 46.05 Glasba za trio: 46.10 Glasba za trio: 46.15 Glasba za trio: 46.20 Glasba za trio: 46.25 Glas

STALIŠČA IN PREDLOGI, KI JIH KPI ZAGOVARJA V VOLILNI KAMPANJI

Glavne smernice komunističnega programa za obnovo skupščin krajevnih ustanov

Trst je prepuščen počasnemu in postopnemu propadanju — ugotavlja KPI v uvodnem delu svojega programa — za kar pa so odgovorne prevladujoče skupine v državnih, deželnih in krajevnih oblasteh. Le-te so se pokazale kot nezmogljive, da bi lahko v resnici upravljale. Objektivni nekatrni faktorji, ki pogujejo razvoj Trsta, nikakor ne morejo opravičiti krajevnega vodstvenega razreda, ki je bil v razvojni meri nezmogel, da bi ponovno zagotovil verodostojnost demokratičnim institucijam republike, da ne govorimo o krajevnih institucijah, ki so bile prisiljene, da le registrirajo, če ne favorizirajo propadanje mesta in njegovo agonijo.

V Trstu je zato toliko bolj absurdno, če se postavlja le vprašanje u pravičnosti. Glavni problem je v tem, da se zapolni vrzel javne oblasti, ki je najbolj razvidna v vsakršnem pomanjkanju načrtovanja in v slučajnosti izbir, ki se delajo iz dneva v dan. Prebivalstvo tako gleda na občino in na »pokrajino« le kot na birokratski ustanovi, ki v najboljših primerih nudita nekatere — pomanjkljive — storitve, predvsem upravne značilnosti. Tudi v naši pokrajini pa je bilo dokazano, da krajevne uprave lahko ohranijo ustvarjalno in se prebivalstvu in da lahko resnično predstavljajo potrebe vsega prebivalstva s tem, da načrtujejo razvoj.

Tudi na osnovi izkušenj levitarskih sil, ki so upravljale pokrajino lahko trdimo, da mora biti prva točka transformacije ta, da se krajevni ustanovi zagotovi pravo vlogo, da lahko usklajuje, koordinira in upravlja razne priitške ki obstajajo na njenem teritoriju. Predvsem občina bi se morala predstaviti kot primarni predstavnik splošnih interesov prebivalstva, kot bistvena celica ljudske suverenosti demokratične države. Vsak program, da je lahko koristen instrument dela, mora predstavljati obstoj nekaterih bistvenih elementov.

1. podrobno poznanje, na osnovi primernih raziskav, krajevne družbene stvarnosti
2. zavestno sodelovanje vsake komponente krajevnih skupnosti pri izbiri in prioriteta
3. točno poznanje razpoložljivih tehničnih in finančnih sredstev.

Poleg tega je nujno popolnoma izkoristiti slabo izkoriščene zmogljivosti občinskega in pokrajinskega birokratskega aparata.

Predlog se v Trstu dogaja, da se spetjuje prebivalstvo z lažnimi programi, ta je prva stvar, ki jo je treba spreminiti. KD in LPT, ki sta bila preveč zaskrbljeni, da bi zadovoljili vsakogar in nikakor, sta bili nezmogljivi, da bi se opredelili za splošne interese mestne skupnosti, ki so bili v nasprotju z gospodarskimi interesi in s korporativističnimi in spekulativnimi pritiski. Celo vrsto problemov, ki so jih pustili demokratijski odbori in jih ni rešil odbor LPT, toda ne zato ker je bil v manjšini, ampak zato ker je bil nezmogel, ali pa ni imel prave politične volje, je pa rešil občinski komisar, ki je ohranil odprt odnos posvetovanja z vsemi političnimi silami in s sindikalnimi organizacijami. Že sama valorizacija rajonskih svetov kaže, da je komisar pravilno domel vlogo decentralizacije in demokratičnega sodelovanja. Vsekakor pa je gotovo, da glavne tržske krajevne ustanove niso neupravljive, treba pa je delovati z jasnimi in konkretnimi programi.

VLOGA RAJONSKIH SVETOV

Razvoj sodelovanja prebivalstva pri izbiri upravljanja je odločilen, toda ne zaradi abstraktnega demokraticizma, ampak zato, ker je nujno upravljati z ljudstvom, če se hoče, da nameni in načrti postanejo realnost. Vprašanje demokratične decentralizacije dejavnosti tržske občine in resničnega delovanja rajonskih svetov je pa, nasprotno, ne rešeno še po treh letih odkar obstajajo rajonski sveti in po dvanajstih letih od umestitve konzult. Lista za Trst zato nosi velike odgovornosti, ker, v trenutku ko je sprevidela, da jih ne more strukturalizirati po svoji volji, je do njih sprejela taktiko minimiziranja in razvrednotenja in jih skušala izločiti iz upravne dejavnosti. Kljub temu se rajonski sveti niso pustili emarginirati in v njih je zrasla zavest o njihovi pravi vlogi. Kar pa se tiče pooblastil, ki jih predvideva ustavni zakon in pravilnik, je stanje ostalo kot leta 1978.

S prihodnjo upravo je zato treba rajonskim svetom dodeliti pooblastila glede upravljanja rajonskih javnih storitev; treba je tudi začeti z uresničevanjem decentralizacije občinskega upravnega aparata.

TRST: VSEDRŽAVNI PROBLEM

Položaj v Trstu ni gotovo tako dramatičen kot v drugih italijanskih mestih, predvsem na Jugu. Življenjski pogoji, v nekaterih primerih nad precejem, so bili ohranjeni samo z napori in omikanim vedenjem prebivalstva. Do kdaj pa bo lahko obstajalo tako stanje? Trst je mesto, ki ima eno tretjino prebivalcev ostarelih, v katerem številu mrtvih znatno presega število rojstvih, ki izgubljajo na tisoče prebivalcev letno in ki nudi vedno manj novega mladini. Mar hočemo imeti tako mesto? Mišlimo, da ne.

Za mesto je treba najti nove oblike avtonomije v okviru deželne enotnosti, v tej luči je treba vlogi dežele zagotoviti novo vrednost, katere važnost je bila doslej le malo občutena, tudi zaradi odgovornosti deželnih vlad, ki so jih vodili demokrati. Primarni cilj je toroj deželni vladi zagotoviti demokratično alternativo, to pa ne oporoča tržskih krajevnih

uprav, da bi za sedaj v celoti ne izpolnile svoje naloge v odnosu do deželne uprave s tem, da bi izkoristile prostor načrtovanja in decentralizacije, ki jih doslej zagotavlja deželna zakonodaja. Zaradi smešnih oblik lokalizma, ali pa zaradi popolnega nepoznavanja najbolj osnovnih upravnih pristojnosti, so bile doslej izgubljene možnosti in finančna sredstva, ki bi koristila razvoju mesta. Da je do tega prišlo, obstajajo točne odgovornosti na različnih ravneh.

Največje nosi KD, njen sistem upravljanja in njena tridesetletna nezmoglost. Že sam glas za LPT je deloma sad neke reakcije do metod in nadutosti KD in njenih prokonzulov. Vsaokogar pa pozivamo prebivalstvo naj premisli: v teh letih upravljanja Liste za Trst se je mar kar menjalo? Odgovor je ne! Tudi najbolj pošteni upravitelji LPT niso hoteli spremeniti demokratijske prakse; vsekakor pa je treba spomniti, da se KD ostali v rokah ključnih položaj in se je zato dejansko razvil odnos vladanja med KD in LPT.

Cas je, da se stvari menjaajo, mesto morajo upravljati delavske sile. Naš politični predlog je v tem, da bi prišlo do oblikovanja uprave enotnosti na osnovi točno določenih stvari, ki jih je treba narediti, in s tistimi, ki se prepoznajo v tem programu. Nas recept je enostaven: združiti napore zdravih sil za prepoved meste. Ne postavljamo predpoda glede možnih koalici, ampak na vsebino programa.

Mi smo za to, da se ponovno vzpostavijo demokratična pravila in za dosledni protifasizem, smo za uveljavljanje kulture miru in sožitja, da se slovenski narodnostni skupnosti prizna globalna zaščita s hitro odobritvijo zakona, da bo tako bilo tej skupnosti zagotovljeno sodelovanje pri izbiri gospodarskega in kulturnega razvoja mesta. Smo za industrijsko sanacijo, za izboljšanje vsakdanjega življenja in za ponovno

uveljavitev trgovinske vloge luke, smo tudi za racionalno uporabo kmetijskih razpoložljivosti na našem teritoriju, tako da se vzpostavijo rektorni odnosi med teritorijem, stanovanjsko problematiko, storitvami in industrijskimi obrati.

IDEJE ZA NOVI NAČRT ZA MESTO

Gospodarski razvoj mesta pogojujejo številni negativni faktorji, ki so:

1. zgrešene izbire v državni politiki pri usmerjanju in razvoju gospodarskih odnosov
2. opoved industrijski politiki o preusmerjanju in posodabljanju produktivnega sektorja državnih soudeležb
3. posebni položaj mesta brez teritorija

Danes objavljamo volilna programa KPI in KD: socialisti so osnutek svojega volilnega programa v glavnih obrisih predstavili na tiskovni konferenci, ko so predstavili kandidatske liste, dokončni program pa bo pripravili v prihodnjih dneh. Slovenska skupnost bo svoj program predstavila v soboto, oba bomo objavili takoj ko ju bomo prejeli.

4. visoki stroški za nameščanje produktivnih dejavnosti
5. decentraliziran položaj Trsta v odnosu do dežele in do drugih področij v državi.

V sedanjem položaju Trsta in v perspektivi, ki ne predvideva pomena, je zato treba zasledovati nekatere velike cilje, ki jih lahko tako navedemo:

1. sanacija in utrjevanje produktivne vloge in zaposlitvene ravni v obratih z državo soudeležbo, s posebnim ozirom na nujnostjo za ladjedelstvo in železarsvo

2. finansiranje infrastrukture, ki jih predvideva podrobnostni načrt za industrijsko cono pri Orehu, kjer je mogoče ustvariti 4.200 delovnih mest

3. izredni poseg s strani vlade za kritje deficita pristaniške ustanove in vrsta ukrepov za razmah luke
4. razvoj visoko kvalificiranih dejavnosti na področju kulture, univerzitetne izobrazbe in raziskovanja
5. posebno finansiranje gradbene dejavnosti, tako da se pristopi k reševanju stanovanjske krize in da se delavcem tega sektorja zagotovi delovna mesta; treba je revidirati desetletni načrt za ljudske in cenene gradnje
6. razvoj turističnih dejavnosti s posebnim ozirom na navitiko
7. posodobitev trgovskih in distribucijskih dejavnosti.

Ti posegi bodo izvedljivi le v primeru, če bo sprejeta vrsta politično - institucijskih ukrepov in če bo istočasno zagotovljen dotok finančnih sredstev. Predvsem je važno, da se vladno jasno izreče o gospodarskem protokolu osimskih sporazumov, o velikih deželnih načrtih, na osnovi obstoječih in bodočih finančnih zmogljivosti.

Potrebna je nadalje politika gospodarskih odnosov s tujino, ki naj spremeni sedanje stanje, v katerem bližina države meje predstavlja le zavoro za razmah krajevnega produktivnega sektorja in splošnega napredka. Nedopustno je, da se ustvarjajo politične koalicije, ki slonijo na ideoloških predsodkih in na kontrapoziciji vojaških blokov. Perspektiva miru in mednarodnega sodelovanja je za našo deželo odločujočega pomena za razvoj novih odnosov med Severom in Jugom ter med Vzhodom in Zahodom. V širši perspektivi vzhodne in zahodne Evrope, ki si v enaki meri prizadevata

za boljše medsebojne odnose in za sodelovanje z Jugom, dobivajo še večjo moč potrebni odnosi sodelovanja z Jugoslavijo, ki lahko gre do še dlje od smernic, ki jih dajejo osimski sporazumi.

Treba je oceniti tako načrt o prosti industrijski coni, kot načrt o premožnosti luke: za obe pobudi je potrebno najširše sodelovanje prebivalstva in krajevnih ustanov: glede mešane proste industrijske cone, potem ko je bil premožen problem lokacije na Krasu, smo menja, da bi lahko postala važen instrument gospodarskega razvoja. Glede načrta o izgradnji premožne luke v tržaškem zalivu je stališče KPI, z razliko od drugih strank, ki so dvoumne, ali pa celo zagovarjajo različna stališča, zelo jasno. Izhajajo predvsem iz osnovne ugotovitve: na znanstveni ravni obstaja splošno sprejeti kriterij o rigorozni analizi stroškov in koristi; nadalje se odpira vprašanje, kakšen vpliv bo premožna luka lahko imela na okolje: vsekakor gre spomniti, da prav tiste sile, predvsem Lista za Trst, ki so do včeraj, večkrat le instrumentalno, vihtele ekološko zastavo, sedaj podcenjujejo glavno nevarnost onesnaženja, ki bi jo lahko prinesla s seboj premožna luka.

Prisotnost KPI pri upravljanju mesta bi torej pomenila tudi največjo garancijo, da bodo eventualne izbire sprejete s prebivalstvom.

ZA NOVO KVALITETNO ŽIVLJENJE

Več desetletij so se razne občinske uprave iznevale odgovornosti, da bi ščitile interese in potrebe širokih družbenih slojev, od mladine do ostarelih.

Prioritetno je stanovanjsko vprašanje. Ostaja pa še vrsta odprtih socialnih problemov, do katerih je potreben drugačen pristop za njihovo rešitev.

mešnega stadiona Grezar ter za razširitev drugih javnih uslug na področju sodelovanja med športom in šolsko stvarnostjo.

Tudi KD je mnenja, da je vprašanje ostarelih ljudi eno bistvenih vprašanj sedanosti Trsta, zato bo treba ta problem začeti korenito reševati. Okrepti bo treba socialne in bolniške ustanove in ob tem uresničiti vrsto ukrepov v korist starejših prebivalcev, ki danes na lastni koži plačujejo mnoge vrzeli sedanje družbe. Kar zadeva šport in prosti čas, se bo KD med drugim zavzemala za radikalno preureditev

Sklepno poglavje volilnega programa KD pa je namenjeno turizmu in temu sorodnim panogam. V tem okviru stranka postavlja na prvo mesto kongresno in konferenčno dejavnost, ki jo bo treba okreptiti tudi z gradnjo primerne kongresne palače v Trstu, ovrednotiti pa bo treba tudi splošno turistično ponudbo tržaškega zaliva, z gradnjo manjših pristanišč za turistična plovila od Milj pa do Ribiškega naselja.

Kandidatne liste KPI, PSI in SSk

OKOLIŠ 1 - ZAHODNI KRAS

KPI
Slavoljub Štoka, Enio Bogatec, Neva Bogatec - Tence, Mario Brišćik, Vita Gerlanc - Mennucci, Sergij Husu, Alojz Kapun, Zorka Kopun - Sterni, Dusan Krizman, Mario Puntar, Sandra Rebula, Marjan Rupar, Pavla Starc, Angel Tence, Edi Umkar in Silvano Zaccaria.

PSI
Milan Čuk, Giuseppe Anselmi, Luciana Biagi - Cociani, Carla Brišćik - Stocca, Ferdinando Danielli, Luciana Milleri - Derossi, Giuseppe Fergolia, Jožko Ferlan, Miranda Kapun - Blason, Felice Luisa, Andrej Renar, Francesco Rotondaro, Francesco Secia, Sergio Skerk, Santino Stocca in Giovanni Ventura.

SSk
Stojan Lisjak, Mario Sedmak, Bogdan Kralj, Marjetica Cibic - Štoka, Majda Cibic - Cergol, Milko Cibic, Marija Lukša - Starc, Humbert Mamolo, Marjan Pertot in Ljubo Štoka.

OKOLIŠ 2 - VZHODNI KRAS

PSI
Michele Turitto, Fulvio Bari, Giuseppe Cacciatore, Giorgio Cociani, Milan Čuk, Luciana Milleri - Derossi, Claudio Fonzi, Francesca Franceschini, Italo Franceschini, Aurelia Gulli - Saiz, Andrej Renar, Roberto Rosenwasser, Francesco Rotondaro, Sergio Skerk, Santino Stocca in Tullio Tommasich.

SSk
Karlo Grgič, Milan Sosić, Boris Artač, Eva Jezar, Vidau, Niko Kosmina, Vinko Ozbič, Matejka Peterlin - Maver, Jasna Repinc, David Zlobec, Milojka Sosić - Operti in Berta Vremec.

KPI
Dolfi Wilhelm, Dario Stojković, Nataša Kalc - Mermolija, Sonja Babič - Pečar, Katerina Kravos - Sosić, Oskar Kalc, Anamarija Kralj - Kalc, Marčelo Čuk, Eugenio Covacio, Francesco Foschini, Darko Grgič, Neva Grgič, Darko Kralj, Karel Razem, Adriano Serra in Josip Zagar.

OKOLIŠ 3 - ROJAN - BARKOVLE

SSk
Elvina Miklavc - Štokar, Marija Besednjak, Sonja Castellani - Panjek, Boris Kuret, Mario Gregorič, Nadja Pahor - Verri, Tanja Prinčič - Mamolo, Peter Švagelj, Bruno Tavčar in Vladimir Uršič.

KPI
Dennis Visioli, Giuditta Giraldi - Donini, Libero Tribuson, Mauro Valvassori, Franco Del Campo, Miran Eva, Livia Giraldi - Seri, Riccardo Lucio, Liliana Marchi Caltana, Carlo Micheli, Luciano Milacci, Fabrizio Monti, Boris Pertot, Demetrij Pertot, Renata Zlobec, Marinella Trento - Zuccoli, Rita Tucci - Zierl, Daniela Zaccari, Tiziana Zamarato - Fonda, Claudio Zerjal.

PSI
Luciano Pigato, Tullio Automi, Maria Citti - Bassi, Bruno Costanzo, Antonio Farinelli, Claudio Fonzi, Raffaello Maggiani, Aldo Masé, Nivea Pajero - Pavlovich, Mario Periat, Cesare Pironi, Giuseppe Riccobon, Silverio Rotondaro, Sonja Sever - Periat, Tullio Tommasich, Rodolfo Trigona, Sandro Vascotto, Paolo Vitri, Antonio Varacalli in Nicolò Vivona.

OKOLIŠ 4 - KOLONJA - ŠKORKLJA

KPI
Olivia Tomasini, Marco Braida, Pietro Cordara, Pietro Tessa, Fabio Battellini, Giovanni Bernardis, Arturo Calabria, Mario Candriella, Luciano Carli, Elvia Chicco Urbas, Giovanni Cristofolini, Branka Mahne - Domio, Franco Peruggini, Dino Pierazzi, Silverio Pizziga, Ugo Poli, Carla Radin - Pelos, Ermete Rinaldi, Bruna Silvestri in Cesare Uršič.

PSI
Tullio Cohen, Elena Battaglia, Aristide Buffolini, Giuseppe Cacciatori, Bruno Costanzo, Antonio Farinelli, Xenia Ferrero - Malpaga, Fabio Marrone, Aldo Masé, Paolo Persoglia, Mario Periat, Luciano Pigato, Cesare Pironi, Mauro Pittoni, Giuseppe Roccobon, Silverio Rotondaro, Sonja Sever Periat, Vando Vascotto, Paolo Vitri in Nicolò Vivona.

SSk
Pepca Vodopivec, Majda Bartol - Giraldi, Nadja Birs, Dolhar, Edi Čermelj, Marija Ferluga - Udovič, Edvard Krapež in Adrijana Selj.

OKOLIŠ 5 - NOVO MESTO-NOVA MITNICA

PSI
Dino Saraval, Lionella Urti - Scozzai, Giuseppe Angelone - Alboghetti, Alfredo Battaglini, Alessandro Coccia, Giorgio Conetti, Fabio Denitto, Giovanni Gandolfo, Enzo Kermol, Sergio Minghinelli, Arturo Paschi, Silvio Laurenti, Michele Loberto, Giuseppe Malligoi, Italo Romagnoli, Marina Rossi, Maria Rita Russo - Lauri, Maria Tomini - Uršič, Tiziana Zamarato - Fonda in Antonia Zanin - Geri.

SSk
Tomaž Simič, Silvija Callin, Laura Coassini - Lokar, Magda Jevnikar, Josipina Španger - Pertot, Gabrijela Visini - Visentin in Edi Zerjal.

KPI
Livia Zamarato - Martone, Danilo Verzegnassi, Clodio Taccari, Antonio Tommasi, Teresa Carvelli - Peloso, Luisa Crismani, Silvio Delucchi, Giorgio De Rosa, Emdio Eredit, Pietro Florio, Donatella Gerin - Ventura, Silvio Laurenti, Michele Loberto, Giuseppe Malligoi, Italo Romagnoli, Marina Rossi, Maria Rita Russo - Lauri, Maria Tomini - Uršič, Tiziana Zamarato - Fonda in Antonia Zanin - Geri.

OKOLIŠ 6 - SV. VID-STARO MESTO

SSk
Dora Kosovel, Majda Bartol - Giraldi, Edi Čermelj, Aleksander Korošic, Nadja Pahor - Verri, Helena Prelc in Josipina Španger - Pertot.

KPI
Francesca Piazza - Cuffaro, Ferruccio Babudri, Adriano Olivieri, Tullio Arcion, Loredana Beacovic - Lupo, Helen Brunner, Renzo Coletti, Livia Comandini, Roberto Dedenaro, Luciano Duse, Giovanni Grison, Branko Lanza, Walter Lanzoni, Silvano Lucchetta, Bianca Mitri - Trampus, Bruno Petronio, Luciana Rigotti, Pietro Romano, Marino Simicich in Attilio Steffé.

PSI
Arturo Paschi, Fulvio Bari, Maria Bissacco - Cociani, Maria Citti - Bassi, Alessandro Coccia, Dario Crozzoli, Vincenzo Di Meglio, Mariarosale Falcone, Gaetano Lannice, Enzo Kermol, Raffaele Maggiani, Franco Millo, Elio Palmieri, Francesco Ramigni, Roberto Rosenwasser, Tullio Rosso, Wally Ruan, Francesco Sorvillo, Giuseppe Vecchio in Luigi Zito.

OKOLIŠ 7 - STARA MITNICA

KPI
Diana de Petris - De Rosa, Livio Damini, Alessandro Destrati, Lucia Amato - Picerna, Roberto Birs, Edda Bizzotto - Bernardon, Eligio Cuperlo, Fabio Deluisa, Libera Horvath - Gulli, Umberto Lussi, Dario Mascia, Claudio Monti, Rossa Pisciotta - Piccotti, Luigi Scherl, Marcello Sella, Bruna Tam, Sergij Tončić, Gianfranco Di Priero Turinetti, Gianni Ursini in Igino Zaccagna.

PSI
Antonio Giancristoforo, Giuseppe Braile, Nereo Cosoli, Telemaco D'Alessio, Armando Di Lazzaro, Duilio Di Massa, Massimiliano Eichberger, Giacomo Faleschini, Gianni Ferrante, Gianfranco Foti, Silva Fumis, Francesca Gallo - Kustrin, Giovanni Gandolfo, Giovanni Giorgi, Anna Maria Giuliani - Varin, Onorina Milotin Eichberger, Clara Marsi, Ariella Pittoni, Aristide Robba in Gianfranco Robba.

SSk
Rafko Dolhar, Marija Ferluga - Udovič, Marjan Jevnikar, Aleksandra Mahnič - Močnik, Anamarija Sancin, Boris Slama in Ljorka Sosić - Dreossi.

OKOLIŠ 8 - SV. IVAN

PSI
Italo Franceschini, Giuseppe Anselmi, Giuseppe Apollonio, Giusto Babich, Elena Battaglia, Ernesto Codarin, Francesca Franceschini, Egidio Giacomini, Aurelia Gulli - Saiz, Pavla Kolarič, Felice Luisa, Mario Maglica, Valerio Mayer, Oreste Oleni, Maria Orel - Martinelli, Ferdinando Periti, Ana Prihavec - Udovič, Mario Resinovic, Ugo Russo in Francesco Secia.

SSk
Vladimir Bak, Edvard Krapež, Franc Mijac, Marcel Nadlišek, Marijana Pertot - Parovel, Marta Požar, Stanko Skrinjar in Aleksander Zerjal.

KPI
Libera Sorini, Radivoj Pečar, Carlo Nisi, Niko Škamplet, Vittorio Strudel, Miran Batič, Edoardo Cernigoi, Vincenc Foras, Mauro Glavina, Fiorella Godnic - Minussi, Mauro Malalan, Angelo Mersig, Carlo Moser, Duilio Pelizzon, Slavia Petterin - Del Vecchio, Lojze Placer, Silvano Prelz, Tommaso Russo, Luisa Skocaj - Moser in Teodoro Cergol.

OKOLIŠ 9 - KJADIN-ROCOL

SSk
Jožko Gerdol, Aleksandra Mahnič - Močnik, Marija Mavet, Tanja Prinčič - Mamolo, Franko Volpi, Berta Vremec in Edi Zerjal.

KPI
Anita Micheli - Rabbato, Raul Figoli, Loredana Gotti - Staleni, Marino Bergagna, Sergio Ermetici, Nada Arrigucci, Marino Baldas, Giorgio Boscaroli, Franco Colonna, Fabio Fonda, Anna Giacomini - Tomei, Mario Gregori, Nello Grisoni, Edoardo Latte, Sonja Lovrenčić - Michelazzi, Antonio Michelazzi, Marino Michelazzi, Aredo Poelen, Rossana Zagaria in Mario Zancolich.

PSI
Eraldo Cecchini, Giuliano Brandolin, Corrado Cannarella, Telemaco D'Alessio, Armando Di Lazzaro, Giacomo Faleschini, Sergio Fantini, Gianfranco Foti, Marino Fragiaco, Silva Fumis, Francesca Gallo - Kustrin, Giovanni Giorgi, Anna Maria Giuliani - Varin, Gaetano Iannice, Luciano Maffeo, Fabio Marrone, Adriano Martellosi, Sergio Minghinelli, Gianfranco Robba in Fabio Suban.

OKOLIŠ 10 - SV. JAKOB

KPI
Andrea Spaccini, Fabrizio Michelini, Ferruccio Trocra, Devana Pizziga - Cernič, Annamaria Gatti, Mario Slavec, Roberto Selles, Giorgio Marcosini, Giorgio Vascotto, Diego Kolarič, Ubaldo Grassi, Redento Cernič, Luciano Lombardo, Claudio Olio, Fortuna Poggi - Vincenzi, Elvira Kavalic - Pobega, Giordano Dudine, Dalmio Lombardo, Milla Kravos - Ivančić in Jagoda Fon - Cesar.

PSI
Nivea Pajero - Pavlovich, Luciana Biagi - Cociani, Maria Bissacco - Cociani, Rodolfo Carmi, Alojzja Cebolin - Kolerič, Giorgio Cociani, Dario Crozzoli, Bruno De Val, Egone Fuat, Enzo Laurenti, Eugenio Laurenti, Livio Marchetti, Franco Millo, Guido Pauli, Guido Petracco, Sergio Pontin, Giovanni Postogna, Tullio Rosso, Dante Tosi in Luigi Zito.

SSk
Eris Slama, Gabrijela Bevilacqua, David Krebelj, Silviana Glavič, Franco Kaluža, Cvetka Kjuder - Volk, Robert Petaros, Drago Skrinjar, Josip Stoper in Lidija Valenčić - Godnik.

OKOLIŠ 11 - ŠKEDENJ-ČARBOLA

PSI
Dante Lupo, Giovanni Postogna, Rodolfo Carmi, Giuseppe Cavalieri, Walter Chierighin, Laura Degrassi - Carbono, Giuliano Dalla Nora, Manlio De Mattia, Bruno De Val, Egone Fuat, Enzo Laurenti, Eugenio Laurenti, Mario Maglica, Adriano Martellosi, Burno Mase, Maria Orel - Martinelli, Sergio Pontin, Giuseppe Riosa, Giorgio Strohmayr, Fabio Suban.

SSk
Ondina Roberti - Pavletić, Marjan Bajc, Aleksander Cergol, Alojz Debelis, Franco Kaluža, Alojzja Strajn - Mozetič, Dario Zerjal.

KPI
Tullio Raini, Fausto Sancin, Paolo Marpino, Bianca Maria Furlan - Kneipp, Tullio Salvador, Bruno Kneipp, Armida Zobec - Valentini, Gianluigi Brusadin, Fabio Cante, Daniele Korošec, Edoardo Gaiaudi, Zorko Hrevčić, Ondina Peteani, Furio Pitacco, Mario Sancin, Guglielmo Sarra Campanile, Aldo Sturari, Startaco Valentini, Giusto Vecchiet in Mario Zucca.

OKOLIŠ 12 - SV. ANA-KOLONKOVEC

SSk
Aleksander Cergol, Marjan Bajc, Aleš Lokar, Robert Petaros, Marija Prukar, Jurij Štokar, Adrijana Štok - Tavčar, Dario Zerjal.

KPI
Sergio Perini, Claudio Zaccari, Borut Kodrič, Maria Belle, Enzo Burchiellaro, Marija Jolanda Miheč - Guštinčič (neod.), Bruno Bertocchi, Eugenia Torelli, Claudia Babos, Diego Lo Presti, Piero Di Donato, Peter Cerkvenič, Ladislav Prašelj, Giorgio Sirotti, Arrigo Roman, Serena Varcounig, Anari - Miani - Segujia, Vili Degrassi, Liliana Mislei - Bocin.

PSI
Laura Degrassi - Carbono, Alfredo Battaglini, Corrado Cannarella, Salvatore Caristi, Eraldo Cecchini, Fabio Del Treppo, Fabio Denitto, Giacomo Devescovi, Luisa Franchini - Testa, Marino Fragiaco, Egone Fuat, Paolo Macaluso, Bruno Masé, Carmelo Messina, Ladi Minin, Giuseppe Riosa, Luciana Sessa - Colugnati, Paolo Testa in Giovanni Ventura.

Informacije SIP uporabnikom

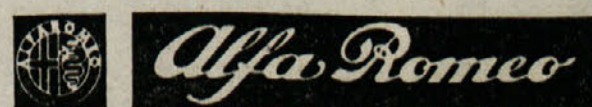
PLAČILO TELEFONSKEGA RAČUNA

Družba SIP opozarja svoje abonente, da je že pred časom zapadel rok za poravnavo telefonskega računa za II. trimesečje 1982.

S tem oglasom opozarja vse, ki računa še niso poravnali, naj to store čimprej pri lokalnih sedežih. S tem se bodo izognili prekinitvi, ki jo predvideva pravilnik.

SIP Società Italiana per l'Esercizio Telefonico

IZREDNA MAJSKA PRODAJA OD 8. DO 31. 5. 82



CARVAT

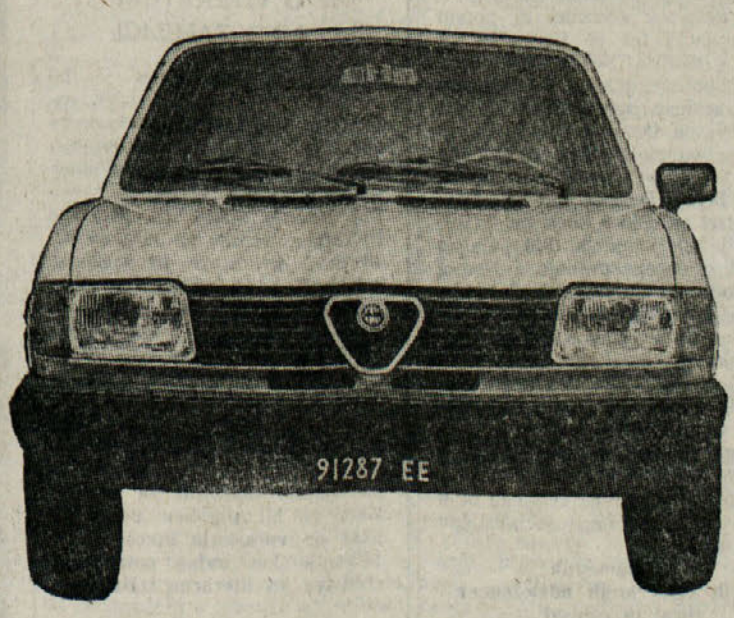
CARVAT S. p. A.

Ulica Caboto 22

uradi tel. 820484 — meh. delavnica tel. 823085 — skladišče tel. 823415

Razstavni prostor v Ul. Raffineria 7/c

CARVAT nudi vsem svojim klijentom, ki v tem roku kupijo nov avtomobil alfa romeo: stanovanje v najem za 1 teden pri morju ali v hribih za 2 ali 3 osebe, ali jadrano desko, ali enoletno zavarovanje RC, ali 200 litrov bencina.



OB PRAZNIKU PRIPADNIKOV VARNOSTNO OBVEŠČEVALNE SLUŽBE OF

Vdor v sršenje gnezdo na Plavjeh

Ob odkritju spominske plošče na hiši padlega načelnika okrožne komisije VOS-OF za Južno Primorsko - Ivana Grzetiča-Žitomira

Ob prazniku varnostnih sil o akciji pripadnikov VOS-OF južno-primorskega okrožja na Plavjeh pri Kopru 12. marca 1944 in odkritju spominske plošče na hiši padlega načelnika okrožne komisije VOS-OF za Južno Primorsko Ivana Grzetiča-Žitomira v Podgorju pod Slavnikom, 12. maja 1982.

Bilo je v začetku leta 1944, ko so okrožni komisiji Varnostno - obveščevalne službe OF za Slovensko Istro začela prihajati poročila o veseljenju in orgijah, ki jih baje prirejajo visji nemški in fašistični oficirji iz Trsta pri nekem veleposelniku na Plavjeh. Novica je bila iz več razgovorov zanimiva, zato so zadolžili eno svojih najboljših kurirk in obveščevalk s Plavja, naj o tem zbere kar najpopolnejše podatke.

Okrožna komisija VOS-OF za Slovensko Istro je takrat imela svoj sedež v nekem bunkeru na Rastelcu nad Črnim kalom. Njen načelnik je bil domačin iz bližnjega Podgorja, Ivan Grzetič - Žitomir, pri komisiji pa je delovala tudi manjša enota varnostnikov pod poveljstvom Alberta Grudna - Bliska, poznejšega narodnega heroja iz Sežane. Kljub plemeniti številu svojih pripadnikov, je enota imela status bataljona in so zato njeni borci Bliska ogovarjali kot komandanta.

Do začetka marca 1944 so v komisiji že zbrali točne podatke o dogajanju na Plavjeh. Obveščevalka Vidra si je vse točno ogledala in zbrala podatke o občasni prihodih nastanitelnih in fašističnih visokih častnikov v družbi lahkočinskih žensk iz Trsta na posestvo veleposelnika Uga Zachtja na Plavjeh. Prihajali so ponavadi pozno popoldne in se glasno zabavali v pozno noč ali celo do jutra naslednjega dne.

Ugo Zacht je sicer bil istrski Slovenec, čigar priimek Čah so fašisti poitalijancili se očetu v Trstu domala dvajset let pred tem. Stanovali so v Trstu v ulici

ugrabitve visokih nemških oficirjev ali uradnikov bi bila pogubna za vse udeležence. Znatna nemška posadka je bila v neposredni bližini, takoj po morebitnem alarmu pa bi lahko pripeljal pomoč in blokirali prizorišče tudi s ceste strani. Akcijo naj bi zato izpeljalo kar najmanjše število udeležencev, da bi ta lahko še bila uspešna.

Pri načrtovanju akcije so vodstvo imeli pred očmi večstranski namen. Ukrepe proti Ugu Zachtju so zahtevali tudi domačini, ker jih je žalilo njegovo obnašanje in padenost s sovražnikom. Akcija naj bi ovrgla vztrajne trditve Nemcev in njihovih pajdašev, da so povsem iztrebili partizane in se zato tudi tem trditvam primerno precej brezskrbno obnašali. In končno, če bi akcija uspela, bi partizani imeli v rokah nekaj pomembnejših nemških ali fašističnih osebnosti, za katere bi lahko zamenjali nekaj svojih borcev in aktivistov, ki jih je imel sovražnik zaprte v Trstu. Iz zbranih podatkov je namreč sledilo, da se je takšnih sobotnih orgij pri Zachtju že dvakrat udeležil tudi tržaški policijski prefekt, enkrat neki nemški polkovnik in večkrat drugi nemški oficirji.

Proti večeru 12. marca 1943 so dobili vodstvo obvestilo, da so se iz Trsta na Zachtjevo domačijo v Plavjeh z dvema avtomobiloma pripeljali sam gospodar s še dvema ženskama in dva nemška oficirja. Takoj so sklenili, da izvedejo akcijo nanje in jih ugrabijo. Kurirka in obveščevalka Vidra je takoj odhitela nazaj na Plavje, da tam pričaka še z dodatnimi podatki patruljo, ki naj bi pod vodstvom komandanta Bliska izvedla akcijo.

V patrulji so bili razen Bliska še njegov namestnik Maček in politkomisar Iztok ter borci Duško, Grk, Izidor in Jurko. Bili so zelo dobro pripravljeni. Ze poprej so se seznanili s točnim položajem Zachtjeve hiše in okolice, s pri-

le iz gospodarskega posloja je bilo slišati kričanje in prepovedi, čeprav so bila vsa okna zaprta z loputami. Predvsem fantje niso vedeli, kako je hiša zavarovana in če so v njej razen razen posajenih gostov še kakšne straže. Ker je poslopje imelo tudi trdna in po vsej verjetnosti zaklenjena in zapahnjena vrata, so sklenili, da Zachtja in njegove goste pričakajo po končanem veseljenju in jih zgrabijo pri avtomobilu na dvorišču. Trije so šli v zavarovanje neposredne okolice proti Plavjam, Trstu in proti bližnji cesti, štirje z Bliskom na čelu pa so se prikrili za ogli v dvorišču. Čakanje se je zavleklo v nedogled in paralo živce vsem udeležencem v akciji, čeprav je medtem skoraj povsem prenehalo rogovljenje Nemcev v bližnji postojanki. Vse pa je kazalo, da so Ugo in njegovi gostje v hiši povsem brez skrbi. Še naprej so pijano prepevali in ropotali, dokler se ni končno nekam proti polnoči vse poleglo in nastala je takšna tišina, da so fante v dvorišču kar ušesa bolela. Kmalu nato so se odprla vrata in na dvorišče so prišli Zachtj s svojima nemškima gostoma ter nekaj žensk. Fante so skočili vsak k svojemu izbrancu. S pištolami v rokah so jih pozvali, naj dvignejo roke, kar so tudi takoj ubogali. Žal pa so ta poziv kar preslišale ženske in jo na vrat na nos vreščaje pobrale nazaj v hišo ter za seboj zapahnila težka vrata.

Kaj zdaj? Okna so bila zaprta s polknammi in zagrajena z železnimi križi, vrata pa bi lahko odprli le s strojnimi rafalom ali z ročnimi granatami. Razen tega so ženske prav gotovo takoj letele k telefonu in klicale na pomoč. Bilo je torej treba čimprej odhod. Podrtega Zachtja in njegova nemška gosta, ki so morali se na prejšnje povelje leči na tla, so skušali zvezati kar z žico, čeprav je Maček v ta namen prinesel s seboj tudi nekakšno vrvovje. Zacht

hitlerjanca. Ze od začetka sta takoj odbila vsako misel na zamenjavo z našimi borci in aktivisti. Povedala sta, da je bilo vsem Nemcem strogo zabranjeno, da se morajo v primeru nevarnosti boriti do zadnjega naboja in se se posebno ne smejo pustiti ujeti, ker nikakor ne morejo računati na kakšno zamenjavo. Vsakršno pogajanje s tem v zvezi bi bilo za Nemce sramota in na to zato ni mogoče niti pomisliti.

Tako sta prepričano izjavila oba Nemca. Pristala pa sta na to, da sta svojim prepostavljenim v Trst napisala pismo, da so ju ujele partizani in da lepo ravnajo z njima kot ujetnikoma. Za vsak primer so si naši fante le pustili odprta vrata za morebitna pogajanja o njuni zamenjavi.

Zaslišali so tudi Uga Zachtja. Glede na prejšnje informacije o njegovem obnašanju in zatiranju kolonov ter njihovem izkoriščanju pa se je ta iztirjenec izkazal kot slabši brez hrbtenice. Vse njegovo prepričanje je bilo v grabljenju denarja in njegovem uživanju. Jokal in jecjal je, da se je s fašisti in Nemci povezal samo zaradi lažjega trgovanja in drugih materialnih koristi ter skušal sebe prikazati celo kot prijatelja narodnoosvobodilnega gibanja...

Še isti dan popoldne pa so fante na Kotelcu že dobili sporočilo, da Nemci izvajajo na Plavjeh, Skofljah in okolici strašne represalije proti domačemu prebivalstvu. Aretirali so nad 150 ljudi in grozili, da jih bodo še toliko, če partizani takoj ne izpustijo ujeta Nemca. Fante so dolgo pretresali novi položaj in končno uvideli, da svojih ujetnikov v nobenem primeru ne bodo mogli uporabiti za zamenjavo z našimi ljudmi. Zato so vsi skupaj sestavili sodišče, ki je v imenu ljudstva Zachtja in oba Nemca obsodilo na smrt zaradi zločinov proti našemu ljudstvu ter njegovi narodnoosvobodilni vojski in oblasti. Še isti večer, 13. marca 1944, je bilo obsodba tudi izvršena in vsi trije oholi zločinci usmrčeni.

Akcija je silno odmevala po vsej okolici. Zaupanje v partizansko moč se je močno dvignilo, napihni pogum Nemcev in njihovih fašističnih podrepanikov pa splahnel. Tudi divjanje Nemcev in njihove represalije so ponehale. Ko so uvideli, da jim vse skupaj nič ne pomaga, so celo izpustili večino prijetih Italijanov, potem ko so jih dobobra opopali vsega premoženja.

V pripravi na opisano akcijo je uspešno sodeloval zlasti takratni načelnik okrožne komisije VOS-OF za Slovensko Istro Ivan Grzetič - Žitomir, ki so mu na rojstni hiši v Podgorju 12. maja odkrili spominsko ploščo. Rojen je bil 10. junija 1922 v delavsko-kmečki družini s šestimi otroki. Osnovno šolo je naredil doma v Podgorju, potem pa so starši z velikim pritrovanjem poslali bistrega fanta v trgovsko šolo v Trst. Ker po uspešno končani šoli ni mogel dobiti ustrezne zaposlitve, je dobil delo na železnici kot kretinik in po uspešnem državnem izpitu postal prometnik v Trstu. Toda to delo mu ni ugalajlo. Ožiral se je za drugim in bil leta 1939 sprejet v vojaško pilotsko šolo v Trevisu. Tudi to je v dveh letih uspešno končal in že kot podoficer-pilot moral v italijansko vojsko. Vojaški rok je služil v Neaplju in v Milanu.

V Milanu je Ivan služil vojaški rok skupaj z Vladom Sosičem s Kozine. Ta je Ivana prek svojega očeta Karla Sosiča in sestre Save (zdaj poročene Škapin na Kozini) povezal z OF. V začetku leta 1943 sta celo že načrtovala pobeg z letalom k partizanom, pa jima je to odsvetoval sam Karel Sosič. Rekel jim je, naj še malo potrpita in da bosta o možnostih pobega pravčasno obveščena.

Ivan je nato pobegnil iz kasarne v Milanu, ko so jo ob kapitulaciji Italije že zasedli Nemci. Preoblečen v civilno obleko se je z vlakom srečno pripeljal domov in takoj stopil v partizane, kar je bil ob razsuli Italije formiran v Podgorju. Toda v brigadi ni ostal dolgo — že oktobra 1943 je bil vključen v VOS-OF za Slovensko Istro in 5. novembra istega leta postal načelnik okrožne komisije. Ob razformiranju okrožnega VOS-OF aprila 1944 je prešel na delo v posebni obveščevalni center. Bil je namreč tudi odlični radiotelegrafist, za kar se je usposobil še ob svojem delu na železnici in potem pri aviaciji ter se izpopolnil za delo v centru. Nekaj časa se je kot Žitomir zadrževal v požganem partizanskem naselju Veniči pri Renčah na Goriškem, nato pa je s posebno skupino obveščevalcev pod vodstvom poznejšega narodnega heroja Dušana Munih - Darka odšel na delo v Boršt pri Trstu, kjer je 10. januarja 1943 junško padel v neenakem boju z Nemci in zloglasno Collottijevo zločinski policijsko bando iz Trsta.

Tako se je slavno iztekla življenjska pot istrskega junaka Ivana Grzetiča - Žitomira iz Podgorja na Krasu. Po dolgih letih mu zdaj tako vaščani Podgorja, kot njegovi nekdanji soborci, znova z izdatimi črkami pišejo ime v večno zgodovino našega velikega boja za svobodo in zmago socialistične revolucije.

Po dokumentih in živih pričevanjih udeležencev zbral in zapisal Rastko Bradarčič

dogodki v slikah - dogodki v slikah - dogodki v slikah

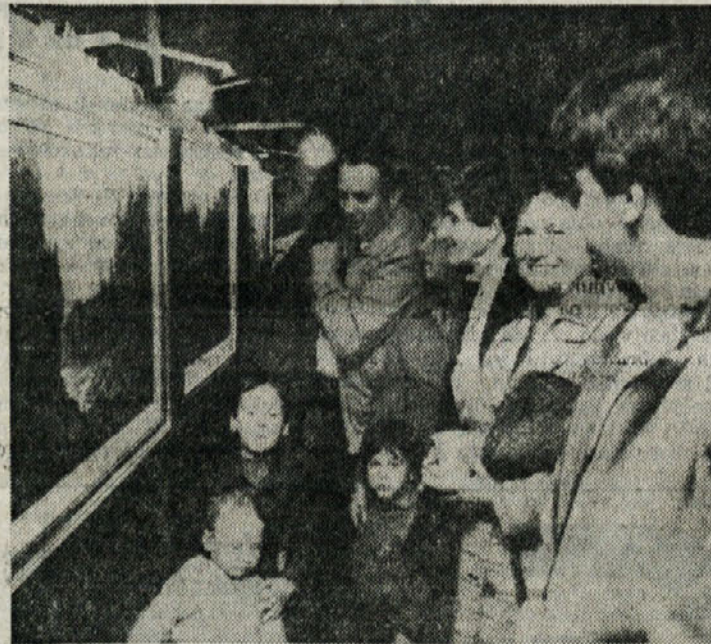


POIMENOVANJE ZAVODA J. STEFAN

V soboto je bilo pri Sv. Ivanu slovesno poimenovanje slovenskega poklicnega zavoda po imenitnem slovenskem znanstveniku Jožetu Stefanu. Slovesnosti so se udeležili mnogi ugledni gostje in predstavniki oblasti. Po pozdravnih besedah ravnatelja zavoda inž. Pina Rudeža, je spregovoril ravnatelj, istoimenskega ljubljanskega fizikalnega inštituta dr. Boris Fric (na sliki). Z izbranimi besedami je prikazal lik velikega učenjaka slovenskega koroskega rodu, ki se je s svojimi iznajdbami na področju fizikalnih in elektrotehniških znanosti uveljavil v svetu in si pridobil ugledno mesto. Osebnost Jožeta Stefana je prikazal tudi z vidika lepote slovenskega ustvarjalca. Slovesnost je dopolnil kulturni spored.

KONZUL BANKO V UREDNIŠTVU PD

V ponedeljek, 10. t.m. se je mudil v uredništvu Primorskega dnevnika na predstavitev obisku novi konzul SFRJ v Trstu Marjan Banko. Na obisk novinarskemu kolektivu dnevnika in agencije Alpe-Adria je prišel v spremstvu generalnega konzula tov. Stefana Cigoja. Člani obeh uredništev so ugledna gosta seznanili tako z vlogo kot s perečimi vprašanji obeh informativnih medijev ter Založništva tržaškega tiska. Potem se je razvil prijateljski pogovor o splošni problematiki slovenske narodnostne skupnosti in o sedanjem političnem položaju v Trstu. Novi konzul SFRJ Banko, ki je sedaj že tretjič v Italiji kot uradni predstavnik Jugoslavije, se je pozorno zanimal za probleme manjšinskega tiska.



ZERJALOVA RAZSTAVA V DOLINSKI TORKLI

Za dolinski praznik Majenco so v galeriji Torkle odprli razstavo del boljunsko slikarja Staneta Zerjale. Poleg številnega občinstva je bilo prisotnih tudi več slovenskih slikarjev. Razstavo je priredilo dolinsko kulturno društvo Valentin Vodnik. Ob tej priložnosti se je v novi sestavi prvič predstavil tamburaški ansambel iz Boljunca, ki ga vodi Drago Zerjal.



Z RAZSTAVE VIN DOLINSKE OBČINE

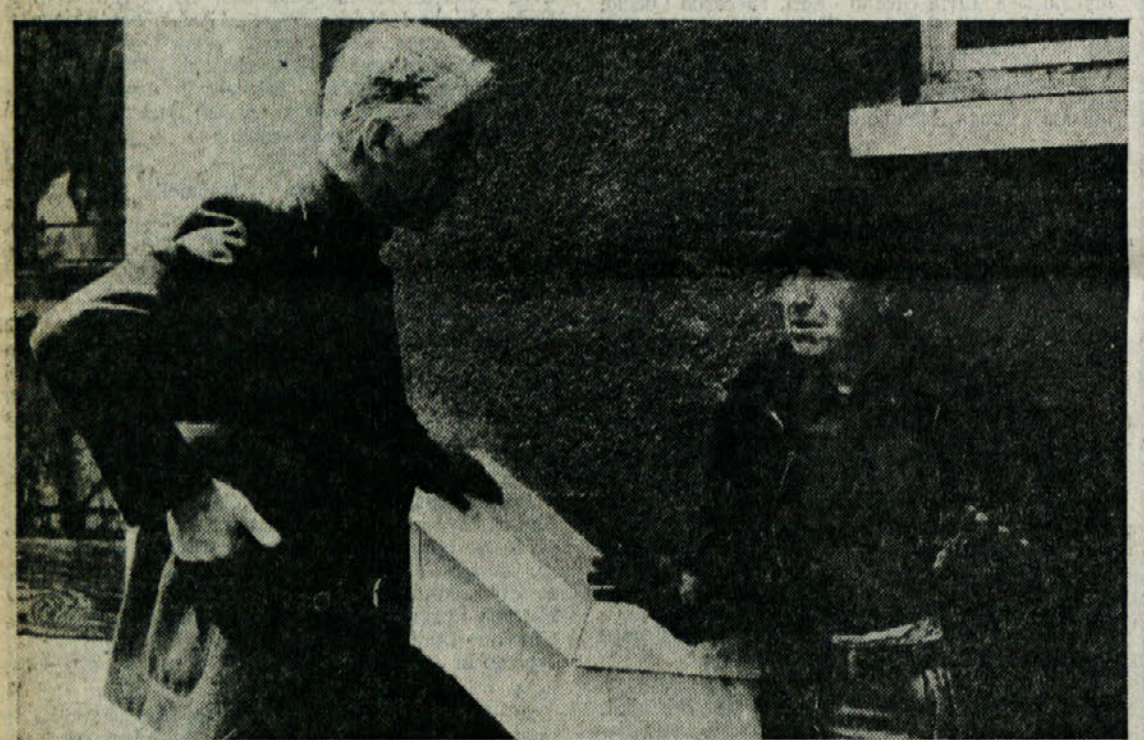
Dolinska občinska uprava je tudi za letošnji praznik priredila tradicionalno občinsko razstavo vin. Odprta razstava se je udeležilo veliko število predstavnikov oblasti in slovenskih družbenih ter strokovnih organizacij. Vse je pozdravil župan Edvin Švab. Prvo nagrado za belo vino je dobil znani vinogradnik Zoran Farovel iz Mackolj, podlaj pa mu je bil vladni komisar dr. Marroso.

PROSLAVA OSVOBODITVE V ZGONIKU

V Zgoniku so tudi letos pripravili proslavo osvoboditve, kot je to že dolga povojna leta ustaljena tradicija. Vreme prireditelj, občini in krajevnim družbenopolitičnim dejavnikom, res ni bilo naklonjeno, toda uspeha proslave to ni zmanjšalo. Priložnostni nagovor pri spomeniku je imel zgonski župan Josip Guštin, ki je spomin na osvoboditev pred 37. leti povezal s ponovnim ogrožanjem mira v svetu in pa z delovanjem nacionalističnih sil pri nas proti sožitju, proti sodelovanju ob meji, predvsem pa proti narodnostnim pravicam slovenske narodnostne skupnosti ter za priznanje njene enakopravnosti z večinskimi narodom. Prireditelj je dopolnil lep kulturni program.

O LITERATURI MED ZAMEJCI

V Slovenskem klubu je bil prejšnji tork zvečer, namenjen vprašanju literarnega ustvarjanja med zamejskimi Slovenci. Šlo je predvsem za pobudo za razpravo, ki naj bi osvetlila sedanje stanje na področju literature, vzroke za majhno odmevnost literature in možnost ter načine za pritegnitev čim večjega števila mladih v literarno ustvarjalnost. Že sam omejen obisk literatov kakor tudi občinstva je dokaz, da položaj ni zadovoljiv, razprava pa je vendarle pokazala, da je med slovensko mladino precej kritičnega razmišljanja in precej interesov, ki pa nimajo možnosti za prodor. Zato je bil poseben poudarek prav na vprašanju literarne publike kot nujno potrebnem sredstvu za literarno izživljanje.



Pri obisku bivšega Zachtjevega posestva na Plavjeh v neposredni bližini mednarodnega mejnega prehoda na Skofljah 27. aprila letos, ko sem na film zabeležil prizorišče v sestavi opisane akcije, sem našel tam tudi na sedanjeje stanovalec Karla Punterja iz Oreha. Čeprav si bo oktobra letos naložil že 83 let, je še vedno izredno živahen in čvrst in se je tudi dogodka izpred 33 let še živo spominjal. (Foto: R. Bradarčič)

Cologna 133, z eno nogo pa je hkrati vsa družina bila tudi na posestvu v Plavjeh. Oče je svojo sinu Ugu zapustil ne samo dobro idejo trgovino z lesom ter več prodajal mleka in mlečnih izdelkov v Trstu, marveč tudi kmetijsko posestvo z novo hišo in gospodarskimi poslopi na Plavjeh. Hiša je bila prava vila in skoraj ni sodila v kmečko okolje Plavjeh. Stala je komaj kakih 50 metrov od ceste, ki je iz Kopra prek Skoflj vodila v Trst pod vasjo Plavje. Danes stoji prav na državni meji z Italijo 50 metrov oddaljena od mednarodnega prehoda na Skofljah, na jugoslovanski strani. Takrat, marca 1944, pa je mimo peljala le zelo prometna cesta, nad njo pa je bila v Plavjeh močna nemška posadka.

Ugo Zacht ni sam obdeloval posestva, marveč je zato imel naseljenec, kolone, ki jih je izkoriščal, sam pa se je podil okrog po svojih trgovskih poslih. Ze pred vojno je z lesom trgoval s staro Jugoslavijo in zaradi dobrih zvez s fašističnimi oblastniki je to počel še tudi po kapitulaciji Italije. S tistimi fašisti vred, ki so se vdirjali novim gospodarjem Nemcem, je tudi sam z novo oblastjo vzpostavil dobre zveze. Se naprej je sodeloval s kmetijskim inšpektoratom v Trstu in z njegovo pomočjo urejal odnose s koloni, nabavo semen in gnojil ter prodajo mleka in kmetijskih pridelkov. Svoje zveze s fašistično hierarhijo v Trstu je po znanih načinih ohranil prve dni oktobra 1943 v Slovenski Istri razsiral še na nemške visoke oficirje in zlasti sodne uradnike, da bi lahko v njihovi senči še naprej nemoteno trgoval in verizil. Tako je s svojimi gosti pogosto prihajal tudi na svoje posestvo na Plavje in tam z njimi prijel prav orgije. V ta namen je priredil zlasti veliko dvonadstropno gospodarsko poslopje, ki je s hišo in še drugimi stavbami tvorilo skoraj zaprt krog. V hiši so bile v pritličju kleti in drugi večji prostori, zgoraj pa spalnice in druge sobe s pisarno in telefonom.

Položaj je bil torej zelo zapleten in nevaren. Najmanjša napaka pri izvedbi zamisljene akcije

stopi do hiše, z razmestitvijo in številom nemške posadke na Plavjeh in podobno. Bili so tudi zelo dobro oboroženi z brzostrelkami, pištolami in bombami, imeli pa so tudi nemškega sarca, ročno strojico z izredno hitrim streljanjem. Z njo naj bi Izidor zavaroval položaj in prizorišče akcije pred morebitnim presenečenjem s strani Plavjeh.

Pogoj za uspešno izvedbo akcije je seveda bilo presenečenje. V ta namen so se morali partizani popolnoma neopazno prikrasti k Zachtjevi domačiji. Nemška posadka na Plavjeh je namreč svojo postojanko zavarovala s številnimi stražniki in občasni obhodnimi patruljami. Vodstvo so morali tisti večer pustiti svoje čevlje doma in se obuti v improvizirane copate, ki so si jih naredili iz debelih odevi in koecev. Ze v noči so se mimo Prebena po celem spustili v Osapsko dolino in se ob strani strnjeneemu naselju Plavjeh z nemško posadko s tržaške strani približali Zachtjeve mu posestvu.

Toda še med potjo so se začele nepredvidene težave. Kdovekaj je namreč razdržilo Nemce na Plavjeh, da so začeli z raketami osvetljevati okolico in nabijati v noč z vsem razpoložljivim orožjem. Iz pusk in mitraljezov je drnelo in pokalo kot na fronti, vmes pa so eksplodirale mine. Z vsako novo svetlobno raketo so morali partizani zani na tla in neprečeno čakati, dokler ni dogorela. Bilo jim je kaj neprijetno pri srcu, ker so že pomisljali, da je vse to namenjeno njim in da je bila akcija izdana še poprej, kot se je pričela. Nekateri so že bili za to, da se vrnejo in poskusijo kdaj drugič. Toda Blisk je bil odločen in ni trdil ugovora: akcijo je treba izpeljati za vsako ceno; za umik bo še vedno čas, če se izkaže, da so Nemci zasedli in zastražili tudi Zachtjevo domačijo. Položaj je bil še slabši, ker so se zaradi nemškega obstreljevanja in osvetljevanja zgrešili tudi obveščevalko Vidro; morali so se znajti sami.

Tako so se tiho kot miške približali Zachtjevi domačiji. Blizu hiše ni bilo nikjer videti nikogar,

in eden obeh Nemcev sta bila še kar pridna, tretji med njimi, orjaški Nemeč, pa je kar podiviljal in Maček je imel hudičevo opraviti z njim, preden ga je ukrotil. Ze zvezan mu je naprej hotel uiti, potem pa se je vrgel nanj, da sta oba padla na tla in je med prerivanjem Mačka celo ugriznil v uho, da ga je na mah obilila kri. Končno so le vse tri zvezali in jim zamahili usta ter srečno odpeljali v temo, ne da bi prišlo do alarma med Nemci v postojanki na Plavjeh.

Umaknili so se na drugo stran ter med Plavjami in Skofljami odgnali ujetnike po goščavi in kamenju nazaj proti Osapski dolini, jo prečkali in mimo Prebena proti jutru spet srečno dosegli Kostelec, kjer so imeli svoje bivališče. Tam so vse tri ujetnike tudi podrobno zaslišali in tako ugotovili, da kljub uspešni akciji vseh svojih namer le niso mogli uresničiti. Spodletel je predvsem njihov glavni namen, da bi z ujetniki zamenjali svoje v Trstu zaprte tovaršice. Akcija pa je kljub vsemu silno odmevala po vsej okolici in visoko dvignila moralo med prebivalstvom, katerega so Nemci in fašisti vtrajno prepričevali, da so na Tržaškem iztrebili vse partizane.

Iz ohranjenega zapisnika zaslišanj izhaja, da je bil eden obeh Nemcev dr. Dominik Herbert iz Celovca (po lastni izjavi) in je bil dodeljen posebnemu uradu za javno varnost v Trstu šele 18. februarja 1944. Urad je proučeval tudi razsode tržaškega fašističnega sodišča proti prijetim rodoljubom in upornikom. Izjavil je sicer, da so bile mnoge razsode tržaškega sodišča krivične in so zato Nemci številne obsojence celo izpustili na svobodo, vendar pa je glasno ostal pri svojem nacističnem prepričanju in neomajno zaupanju v nemško zmago.

Drugi Nemeč pa je bil doma iz Württemberga in je po lastni izjavi bil premeščen v Trst 1. februarja 1944 ter dodeljen v Reinerjevo upravo Jadranskega Primorja (Adriatischen Küstenland), v komisijo za gospodarstvo in prekrbo pri tej upravi. Oba Nemca sta bila zagrzena

NOGOMET

POKAL POKALNIH PRVAKOV

MLADINSKE IGRE

DEŽELNO ODOBJARSKO PRVENSTVO

DOKAJ SREČNA ZMAGA BARCELONE

Španci so v finalni tekmi premagali Standard - Igra le na trenutke zanimiva - Odvečno taktiziranje in veliko prekrškov - Rekordno občinstvo

Barcelona — Standard 2:1 (1:1)

BARCELONA: Urruti, Giraldo, Migueli, Manolo, Sanchez, Alesanco, Simonsen, Moratalla, Quini, Estrella, Carrasco.

STANDARD LIEGE: Preud'homme, Gerets, Plessers, Poel, Meeuwis, Vandersmissen, Tahamata, Daerden, Haan, Wendt, Botteron.

STREČKI: 6. min. Vandersmissen (S), 45. min. Simonsen (B), 64. min. Quini (B).

SODNIK: Eschweiler (ZRN).

BARCELONA — Prvi naslov evropskega pokalov je oddal. Ostal je v Barceloni, kjer je istoimensko mesto pred 125 tisoč gledalci premagalo Standard iz Liegea. Kljub izjemnemu nogometnemu vzdušju na tekmi ni bila prav na višini in ni izpolnila vseh pričakovanj, čeprav ne moremo reči, da je bila ravno slaba. Vse preveč je bilo taktiziranja in predvsem prekrškov, za vlačevanja igre in tesnega pokrivanja igralcev, česar sodnik Eschweiler ni znal vselej kaznovati in je dopuščal, da predvsem španci na neopšten način izgubljajo čas.

Belgijci so finale izgubili dokaj nerodno in naivno, saj so dobili oba gola izključno po svoji krivdi, ker so bili v obrambi do skrajnosti nepazljivi. Niso znali vsiliti svoje igre, v napadu so bili preveč odločni, da bi lahko nadoknadili zamujeno. Nasprotno pa so španci izkoristili vsako najmanjšo napako nasprotnikov in prav to je odločilo tekmo, ki je nekako napovedala, kako bodo tekke stvari tudi na svetovnem prvenstvu, ko bodo sodniki najbrž večkrat zatipili kakšno oko v prid domačinom.

Zacetek tekme je takoj pripadel Standardu. Že po 6. min. so bili Belgijci v vodstvu po izredno lepo izvedeni kombinaciji. Daerden je streljal prosti strel, odlično je zapostavil Tahamato, ki je še lepše central, njegov predložek pa je Vandersmissen povsem neoviran sprejmenil v gol. Od takrat dalje se je igra odvijala pretežno na sredini igrišča. Belgijci so nadzorovali vse španske akcije, tako da večjih razburjenj ni bilo. Ob izteku polčasa pa presenečenje: Estella je streljal prosti strel, njegov predložek pa je Simonsen z glavo poslal v mrežo, potem ko so belgijski obrambni igralci in vratar napravili napako. V drugem polčasu pa so španci zaigrali bolj odločno, igra se je nekoliko razvila, v Barceloni je v tem delu prešla v vodstvo. Španci so izredno hitro streljali do teje prosti strel pred nasprotnikovim kazenskim prostorom, Belgijci



Prvenstvo 2. amaterske nogometne lige se je končalo. Brežani (na sliki med slovenskim derbijem z Zarjo) pa so, žal, kot edino slovensko moštvo nazadovali v 3. AL

NOGOMET

Danes povratna tekma Romunija B-Jugoslavija B

VRŠAC — Bitka za preostali dve mesti oziroma tri mesta, ki bi do polnisa spisek 22 kandidatov za špansko se nadaljuje. Selektor jugoslovanske nogometne reprezentance Miljanić ni šel dilem okrog imen, ki se bodo priključili ostalim reprezentantom na sklepni pripravi v Novem Sadu, tako da mu bomo današnja prijateljska povratna tekma med reprezentancama Romunija B in Jugoslavija B najbrž razčistila pojme. Jugoslovani se morajo tudi potruditi, da bodo v tej tekmi utrdili svoj položaj, ki so ga utrdili v pretekli tekmi, tako da bodo najbrž igrali dokaj podjetno in napadno.

Sicer pa bo tekma rabila predvsem temu, da Miljanić, kot reče, vključi še kakšno tekmo, ki bo v seznamu potnikov na svetovno prvenstvo, katerega Jugoslovani pričakujejo z neoprimljiv optimizmom. Če čeprav se vrsta igralcev, ki na stopajo v tefti klubih, še ni priključila reprezentaciji in se točno ne ve o njihovi formi, če bodo danes Jugoslovani igrali dobro, si marsikdo od njih lahko obeta pot v Španijo, kjer pa da si je le-to že zagotovil le član Sarajeva Faruk Hadžibegić.

Milan zmagovalec pokala «Mitropa»

Milan — Vitkovice 3:0
MILAN — Vsa škromna uteha za Milanove navijače, ki s strahom pričakujejo nedeljsko kolo italijanskega nogometnega prvenstva: Milan je zmagovalec letošnjega pokala «Mitropa». Igralci v rde-

KOLESARSTVO

1. ETAPA DIRKE «GIRO D'ITALIA»

Danes najprej na kronometer

Moštva bodo prevzila po milanskih ulicah 16 kilometrov dolgo pot

MILAN — S koreografijo, ki je pač običajna za take priložnosti, je včeraj v Milanu potekalo plovbiranje koles udeležencev letošnje mednarodne 65. kolesarske dirke «Giro d'Italia», največje tovrstne prireditve v Italiji in druge najpomembnejše kolesarske dirke (za «Tour de France» v Evropi in tudi na svetu). Na trgu pred milansko stolnico se je zvrstilo 162 kolesarjev, ki bodo nastopili v 18 moštvih. Zanimanje med Milančani za to prvo uradno dejanje «Gira» je bilo veliko, kar je razumljivo, saj ni mogoče vsak dan videti na kupu toliko znamenitih imen. Celotno vzdušje je bilo dokaj slovesno, lep delež zaslug za to pa ima tudi leto vreme, ki je pripomoglo, da so bili tudi dirkači sami na predvečer začrtja svoje dolge in naporne vožnje dobro razpoloženi.

Medtem pa komentarje, predvidevanja in napovedi ni manjkalo, tako s strani ljubiteljev kolesarskega športa, kot tudi tekmovalcev samih.

Glavni favorit Hinault je kar na ravnost in brez ovinkarjenja izjavil, da je prišel v Italijo zato, da bi zmagal: «Na taki dirki pač ni mogoče sodelovati samo zaradi dohodka. Priznam: progma mi ugaja. Dve etapi na kronometer sta na pravem mestu, tu so trije lepi cilji na vrhu vzponov in končno še maratonska etapa tik pred koncem dirke. Vse to govori v mojo korist. Seveda, pa so tukaj tudi časovni odčitki, katerim se bom moral odločiti, ker nisem dovolj hiter, več možnosti da jih dobim pa ima Saronni. Pozabljam pa tudi ne na zavozništvo italijanskih tekmovalcev proti meni, ali pa tudi na močno ekipo s Continijem, Baronchellijem in Primom».

Moserju so rekli, da je med kandidati za končno zmago. «To si kar izbiže iz glave» je bil njegov odgovor.

Saronni je priznal, da lahko dobi precej časevinskih odbitkov, dodal pa je: «Nikakor pa ne bom ponovil lanske napake, ko sem zaradi številnih sprintov ostal v zaključku dirke brez moči».

«Hinault ni nepremagljiv», je izjavil Baronchelli, toda napadati ga bo treba že od začetka, kajti gorje če pride spočit do druge polovice dirke. Njegovega mnenja sta bila tudi Contini in Prim.

Sicer pa podobnih izjav in mnenj včeraj ni manjkalo, to pa tudi pomeni, da je vzdušje «Gira» že povsem na točki «vrelišča», katerega krivulja verjetno do 6. junija ne bo več padla.

Današnja moštvena etapa na kronometer bo merila 16 km, vila se bo po milanskih ulicah, start in cilj pa bo imela pred «Duomo». Prvo moštvo bo startalo ob 13. uri, zadnje pa bo prišlo ob 14.20. Ker imajo moštva po devet tekmovalcev, bodo časomerilci merili ekipni čas četrtovršenemu v vsakem moštvu. Zmagovalec etape pa bo tisti tekmovalci, ki bo član najbolj šega moštva in bo prvi v svoji ekipi privozil na belo črto.

V večernih urah se bo «Giro» prešlil v Parmo, kjer bo jutri 2. etapa na 174 km dolgi progi od Parme do Viareggia.

Prva etapa dirke po FJK

Viero prvi v S. Vito

SAN VITO NA TILMENTU — Giovanni Viero iz Padove je osvojil včeraj prvo etapo 26. mednarodne amaterske kolesarske dirke po Furlaniji - Juljski krajini. V zaključnem sprintu je tik pred ciljem prehitel svoje štiri sobojznike.

Včerašnja etapa je bila zelo živahna, tekmovalci pa razpoloženi ni za šport in družabnost. Od 15. junija dalje, razen v času tečajev, bodo vse društvene jedrince in «surf» brezplačno na razpolago mladini, ki bi si jih rada izposodila in ki obvlada vsaj glavne osnove jadrarja. Na društvenem prostoru sta stalno član društva, ki bo vsakemu lahko pomagal z navetili. Za ostale pa bo letos Čupa organizirala dva enotedenska tečaja na 14-metrski jadrnici, in sicer prvi bo trajal od 12. do 19. 6., drugi pa od 19. 6. do 26. 6. Polek teorije bo tudi praktično pomorstvo, saj bo jadrnica plula v enem tednu do Kornatov v Dalmaciji. Odhod bo v Luki Červar v Istri, kjer je Čupa ob sodelovanju tržaškega Adria-toura najela jadrnico. Tečaj je namenjen tistim, ki nimajo še lastne jadrnice in ki bi se radi seznanili z najnovejšimi elementi plovnosti, tako da bi se lahko pozneje sami odločili za počitnice na jadrnici ali na izposodi. Na jadrnici je prostora za 12 ljudi. Cena 7-dnevnega potovanja je 125.000 lir.

Goriški dijaki tretji v Vidmu

Varovanci prof. Alda Rupla so v malem finalu premagali Pordenončane

Dijaki slovenskega trgovskega zavoda I. Cankar iz Gorice so v ponedeljek v Vidmu dosegli 3. mesto na deželni odbojarski tekmovalni v okviru mladinskih iger. Slovenski fantje, ki jih je vodil prof. Aldo Rupel, so izbojevali eno zmago in en poraz.

Kar zadeva višješolce, naj pomenimo, da so slovenski dijaki prvo srečanje odigrali proti vrstnikom liceja Malignani iz Vidma in srečanje izgubili z 0:2.

V malem finalu za 3. mesto pa so zmagali proti pordenonskim odbojkarjem z 2:1. Naj še pomenimo, da si je 1. mesto izbojeval lice O. berdan iz Trsta. Sicer so Tržačani posegli po 17. mestu v vseh štirih kategorijah, tako da bodo s 4 ekipami zastopali našo deželo na meddeželni tekmovalni.

Ob koncu celodnevne odbojarske sreganja so nastopajoče ekipe dobile priznanja, ki sta jih izročila videmski šolski skrbnik Imbriani ter videmski občinski odbornik za šolstvo Pelizzo.

Ob koncu naj še zapišemo ime-

na nastopajočih slovenskih odbojkarjev. To so A. in S. Terpin, B. in A. Kosič, Mučič, Bastiani, Co-tič, Komjanc in Vogrič.

Kar zadeva mladinske igre, naj omenimo še, da bo konec meseca v telovadnici Kulturnega doma v Gorici finalno meddeželno srčanje v košarki. (-p-)

NOGOMET

Grozi svetovnemu prvenstvu bojkot?

LONDON — Glasnik britanske vlade je včeraj izjavil, da ni vlada Thatcherjeve doslej sprejela še nobenega sklepa v zvezi z bojkotiranjem letošnjega svetovnega nogometnega prvenstva v Španiji, s strani reprezentanc Anglije, Škotske in Severne Irske. Do tega bojkota naj bi prišlo zaradi krize, ki je nastala ob sporu med Vel. Britanije in Argentino zaradi Falklandskega otoka.

Zanimivo je, da zahtevajo tak bojkot zlasti nekateri člani angleške in škotske nogometne reprezentance. Sicer pa je tudi precej drugih znakov, ki kažejo na to, da ta bojkot vendarle ni ravno nemogoč.

Smrt vratarja

LONDON — 34-letni angleški nogometni vratar Dave Clement, ki je petkrat nastopil tudi v angleški državni reprezentanci, je storil samomor. Čeprav so zdravniški izvidi neoporečno pokazali, da je zdrav, je živel v zadnjih mesecih v prepricu, da ima raka, zato je doživel živčni zlom, ki ga je privedel v smrt.

Dinamo — Grasshoppers 6:4

ZAGREB — V prijateljskem nogometnem srečanju v Zagrebu je domači Dinamo premagal švicarskega prvotiga Grasshoppersa 6:4 (4:1).

Za Dinamo so bili uspešni: Kranjčar 2, Cerin 2, Dumbović 1 in Krnčević 1 (enajstmetrovka). (nb)

Peru razočaral

LIMA — V okviru priprav na bližnje svetovno nogometno prvenstvo v Španiji je reprezentanca Perua igrala neodločeno z brazilskim prvotigašnim Gremiom. Gremio, ki je druga najmočnejša brazilska enajsterica, je dobera namučil Peruance, ki pa so nastopili v dokaj spreminjenih postavah. Primerjavi s tistimi, ki je nastopala na evropski turneji. Rezultat 0:0 je tako veren o-

KOŠARKA

V PRIJATELJSKEM SREČANJU

Lesonit zanesljivo boljši od borovcev

Na turnirju «Spitfire» Bor uspešen, Jadran pa tesno izgubil

BOR — LESONIT 59:94 (22:43)

BOR: Zaccaria, Tremul, Vasotto 4, De Carli 2, Komar 4, Volk 18, Tavcar 6, Devčić 9, Furlan 10, Maver 4.

LESONIT ILIRSKA BISTRICA: Novak 7, Djuranović, Valenčić 10, Šircelj 8, Šajn 6, Kovačić 1, Afrić 10, Vičić 18, Ličan 26.

V nedeljo so Borovi kadeti odigrali prijateljsko srečanje proti vrstnikom Lesonitu iz Ilirske Bistrice. Zal, je bilo zaradi vlažnega vremena igrišče spolzko, tako da igra ni bila tako dinamična, kot bi lahko bila. Gostje so bili telesno močnejši od naših, ki so bili poleg tega tudi netočni v napadu in zmedeni v obrambi. Pri gostih se je izkazal predvsem visoki in postaven Ličan, ki bo že v prihodnji sezoni oblekel dres članskega moštva ljubljanskega Slovana. Naši so vsi igrali pod svojimi sposobnostmi. V bližnji prihodnosti bodo borovski obiskali Ilirsko Bistrico in se še enkrat pomerili med sabo.

Upati je, da bo to začetek plodnega sodelovanja med obema kluboma. (Cancija)

«TURNIR SPITFIRE»

BARCELONA — JADRAN 81:75 (38:43)

JADRAN — Granier 2, Persi 8 (2:3), Kerpan, Škerlavaj, Košta 11 (3:6), Fonda, Fabi 24 (2:4), Feri 31 (3:10).

V prvem kolu turnirja «Spitfire», ki ga prireja športni društvi Libertas in Barcelona, so jadranci pri točki izenačenem boju v ključnih trenutkih popustili zaradi preobremenjenosti in klonili proti Barceloni.

Naši fantje so vodili večji del tekme, na koncu pa jim je zmanjkalo znanosti in elana, tako da so morali poraženi zapustiti igrišče. Poleg strelca Ferija je tokrat igral dobro tudi Fabi.

Libertas — BOR 82:85 (45:50)
BOR: Pregarec 15, Kovačić 4, Krapež 2, Jogan 12, Smotlak 1, Pisan 11, Žerjak, Znidarič, Pieri, Korosec 40.

Združene slovenskih športnih društev v Italiji

vabi na predavanje Ivana Furlanica z naslovom

Splošna atletska priprava na osnovi razvijanja moči, spretnosti, gibljivosti in vzdržljivosti

Predavanje bo jutri, 14. maja, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciška 20. Vabljeni vsi trenerji in športni delavci!

Borovci so le ugnali domačine, poudarili pa moramo, da s prikazano igro nikakor niso zadovoljili. Igrali so vse preveč površno in nepazljivo v obrambi, kjer so dobivali koše po nepotrebnem. V napadu pa so bili v nekaterih primerih skrajno netočni, tako da je bila zmaga v dvumu do končnega zvižga. Tokrat se je v Borovih vrstah razgledal Korosec, ki je dosegel kar 40 pik. (Cancija)

«PROPAĞANDA»

Ricreatori — BOR 74:61 (41:23)

BOR: Pertot 2, Kovačić 6, Ci-vardi 18, Burolo, Klinc, Zgur, Barut 4, Barini 2, Lippolis 28.

«Plavi» so tudi v povratnem srečanju proti Ricreatorju izgubili. Naši so ponovno pokazali nezanesljivo igro predvsem v obrambi, kjer so vselej puščali prosto pot

drz stanja na igrišču, čeprav je kakih 30 tisoč gledalcev lahko videlo tudi nekaj tehničnih spretnosti.

Tudi Pisa ima tujca

PIZA — Danski reprezentant Klaus Berggren (25 let) bo novi tujec Pise, če bo moštvo napredovalo v prvo italijansko nogometno ligo.

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je za eno kolo diskvalificirala samo tri igralce italijanske A lige. Gre za Oriolija (Inter), Icardija (Milan) in Van de Korputa (Torino).

ZRN — Norveška 4:2

OSLO — Na mednarodni prijateljski nogometni tekmi v Oslo je Zahodna Nemčija premagala Norveško s 4:2 (3:1).

Za ZRN sta po dva gola dosegla Rummenigge in Littbarski, za Norveško pa Oeklan in Albertsen.



Posnetek iz košarkarske lige «propaganda» Don Bosco - Kontovel

TENIS

Nastase izločen Ostoja uspešen

FIRENCE — Že v prvem kolu mednarodnega teniskega turnirja v Firencah je prišlo do večjega presenečenja. Španec Juan Avenadano je namreč izločil Romuna Nastaseja.

Včeraj so igrali tudi nekaj srečanj drugega kola. Jugoslovani Marko Ostoja je premagal Italijana Cancellottija v treh setih igre.

1. kolo
Clerc (Arg.) - Moreton (Fr.) 6:1, 6:2, Rinaldini (It.) - Gattiker (Arg.) 6:1, 6:4, Casal (Sp.) - Fritz (Fr.) 6:3, 6:2, Avenado (Sp.) - Nastase (Rom.) 3:6, 6:2, 6:1, Gerulaitis (ZDA) - Torre (Fr.) 6:2, 7:5.

2. kolo
Ostoja (Jug.) - Cane Cancellotti (It.) 7:6, 4:6, 6:3.

Poraz Barazzutti

HAMBURG — Na mednarodnem teniskem turnirju v Hamburgu je v prvem kolu šved Vilander nepričakovano premagal Italijana Barazzuttija s 6:4 in 6:4.

McEnroe bo odsoten

RIM — Američan McEnroe ne bo sodeloval na mednarodnem teniskem prvenstvu Italije, ker se mu je poskodba levega gležnja spet poslabšala.

nastopili na isti razdalji kot prejšnja kategorija.

Zainteresirani se lahko za to tekmovalno območje na naslov: OZTKO Tolmin, ŠP Brajda, p.p. 3, 65220 Tolmin. Prijave sprejemajo do petka, 14. maja.

6. tek posoje '82 za člane in članice

To tekmovalje, ki je rezervirano samo za starejše kategorije, prireja OZTKO Tolmin in AD Posočje je Tolmin. Tudi to tekmovalje je ekipnega značaja, in sicer vsako ekipo sestavljajo trije tekmovalci, ki morajo tudi skupaj priti na cilj.

Tekmovalje, ki se pričelo na trgu v Kobaridu za člane: za članice pa na trgu v Volarijih s pričetkom ob 17.45 (po jugoslovanskem času). Proga pa bo potekala po cestah, ki vozijo skozi Kobari, Ladro, Kamno, Volarije, Gabrie, Dole, s ciljem v Tolminu. Proga je dolga približno 17 km. Pismene prijave za ta tekmovalje morajo poslati na naslov: OZTKO Tolmin, p.p. 3, 65220 Tolmin. Rok prijave zapade v petek, 14. maja. Prijava mora vsebovati ime in priimek ter letnico rojstva.

Za podrobnejše informacije se lahko zainteresirani iz zamejstva obnejo tudi na sedež ZSSJ v Gorici (Ul. Malta 2, tel. 33-029) ali v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/II, tel. 767-304).

Državno prvenstvo

RIM — Od jutri do nedelje bo v Mestrah italijansko moško in žensko gimnastično državno prvenstvo. Med dekleti je glavna favoritinja Bortolasova, med fanti pa je kandidat za prvo mesto več.

AVTOMOBILIZEM

Včeraj so pokopali Gillesa Villeneuva

OTTAWA — Včeraj so v Berthieru (Quebec) pokopali ponesrečenega Ferrarijevega pilota Villeneuva. Pogreba se je udeležil tudi kanadski ministrski predsednik Trudeau.

KOŠARKA

EKSHIBICIJSKO SREČANJE

Selekcija A-2 lige boljša

Selekcija A-2 — Selekcija A-1 133:125 (31:29) 65:64; 94:95

SELEKCIJA A-2: Cartaro 32, Savio, Motta 9, Fantozzi 21, Bertolotti 5, Solfrini 10, Grochowalski 26, Meister, Costa 7, Jeelani 19, Vecchiato 2, Tombolato 2.

SELEKCIJA A-1: Kitanović 12, Brunantoni 10, Marzorati 8, D'Antoni 16, Bonamico 12, Sacchetti 6, Villalta 4, Meneghin 7, Zampolini 8, Magnifico 8, Flowers 20, Starks 14.

SODNIKA: Vitolo in Albanesi. MILAN — Pred 4.000 gledalci je sinoči v ekshibicijskem srečanju izbrana vrsta košarkarjev A-2 lige nepričakovano, toda zaslužno premagala selekcijo igralcev A-1 lige.

Igrali so po pravilih ameriške profesionalne NBA lige. Tekma je bila na splošno dopadljiva. Najboljši pri zmagovalcih je bil Carraro, ki je med drugim dosegel kar 32 točk, pri poraženih pa se je izkazal D'Antoni.

V selekciji A-2 lige je igral tudi član tržaškega prvotiga Bertolotti.

OBVESTILA

Športna šola Trst

obvešča, da bo zadnja seja glavne odbora pred olimpijadi, 14. t.m., ob 20. uri v Ulici sv. Franciška 20.

Športna šola Trst

prireja REVILJO NAJMLAJŠIH, ki bo v soboto, 15. maja, ob 15. uri na stadionu «Prvi maj» v Trstu, Vrdeška cesta, 7.

Sodelujejo vse skupine predšolskih otrok, ki vadijo v športni šoli.

Vabljeni!

SK Devin

vabi vse člane na sestanek, ki bo jutri, 14. maja, ob 20. uri na sedežu društva. Razpravljali bomo o klubskem prazniku v Mavhinjah.

posredovala deželna zdravstvena enota. Predavanje se bo pričelo ob 20. uri. Vabljeni!

Alpinistični tečaj

Redno se tudi nadaljuje alpinistični tečaj SPDT, ki ga orireja na novo obnovljen Alpinistični odsek SPDT.

Jutri, v petek, bo na sporedu na sedežu društva (Ul. sv. Franciška 20) s pričetkom ob 20.30 predavanje dr. Rafka Dolhara na temo «Prva pomoč v gorah». Predavanje dr. Boruta Spacala je odpadlo zaradi delovnih obveznosti le-tega.

V nedeljo na bo na sporedu četrti praktična alpinistična vaja v Glinčici. Vabljeni vsi tečajniki.

Koča na Slavniku stalno odprta

Obilno planinsko društvo Koper obvešča vse planince in ljubitelje narave, da je Tumova koča na Slavniku (1028 m) vse dni razen ob sredo spet stalno odprta, medtem ko je bila v zimskem času le ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Iz planinskega sveta

Uspeh izlet

za osnovnošolske otroke

Slovensko planinsko društvo Trst je v nedeljo, v okviru Športne šole - Trst, priredilo zadnji sezonski izlet za osnovnošolsko mladino, cilj izleta pa je bila tokrat Urvanska planota nad Kanalsko dolino. Kot usak sklepni sezonski izlet je bil tudi ta celodnevni in ni potekal kot običajno po tržaškem Krasu, temveč je tam, kjer so prave in visoke gore. Čeprav je bilo vreme ves čas deževno, se je izleta udeležilo kar 73 otrok iz Milj, od Sv. Ane, iz Skednje, Sv. Ivana, Rojana, s Katinare, od Sv. Jakoba ter iz centra mesta (dve šoli: Sirok in Kette), spremljala pa jih je kar 22 vodilcev SPDT.

Otroci so se s svojimi vodilci dolbi že navezovanje na tržaški delezniški postaji, in že takrat je ževalo. Toda kaj, izlet je bil pač predviden in načrtovan, planinstvo pa pomeni tudi to, da se hodi v hribe tudi ne pod najboljimi vremensk

Kritike na račun ameriške politike visokih obresti

Razvite države rešujejo gospodarske težave na račun držav v razvoju

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
PARIZ — Ministri 24 držav, ki so članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), se na letošnjem »vrhu razviti« niso nič več tolažili, da se na koncu predora že svetlika. Prejeto so pokopali upanje na skorajšnjo oživilitev gospodarske rasti in se prvič razšli s tihim priznanjem, da bo nevihtno vsako skušal prevedeti po svoje. Ker je bil šestanec sveta OECD tudi nekakšna uvertura za junjski »vrh sedemdeset« v Versaillesu, takšno zapiranje za lastne plovote planetu seveda ne obeta nič dobrega.

O »krepitvi nacionalnih egoizmov« je v gradu La Muette, sedežu OECD, tokrat brez pridržkov spregovoril tudi član ZIS Boris Šnuderl, vodja jugoslovanske delegacije (Jugoslavija sodeluje v organizaciji kot članica s posebnim statusom). »Vse močnejši so poskusi, da bi težave pri reševanju lastnih problemov prevladali na manj razvite dežele,« je poudaril Šnuderl. Tudi francoski minister za gospodarstvo in finance Delors je opozarjal na »evangelije socialne destabilizacije« in na »veliko krizo zaupanja v prihodnost«. Toda za ameriškega državnega sekretarja za finance Regana »edinstvene, hitre in lahke« rešitve iz »živga peska« preprosto ni. Tudi ZRN neče igrati »vloge lokomotive«, kot je dejal gospodarski minister Lambsdorff. In Japoncem ne pride na misel, da bi karkoli žrtvovali, temveč si bodo prizadevali za še večjo dinamičnost, pravi minister za gospodarsko načrtovanje Kohmoto.

Skratka, v sklepnem sporočilu, ki so ga ministri z muko pilili dve uri dalj, kot je bilo predvideno, je letošnja srednja formula »diferencialni pristop«, kar po domače pomeni, da bo vsaka razvita država po svoje gasila svetovno krizo in čakala na boljše čase (po zelo previdni oceni ni sveta OECD, ki se je pri lanskim napovedih močno ustel, »se ne bema zasvetila« prihodnje leto). Diagnostiki, ki so jo ministri postavili predvčerajšnji dne, je slihalo. Ob koncu letošnjega leta bo na območju OECD iskalo delo že 31 milijonov ljudi (pred »prvim naftnim šokom« vsega 10 milijonov). Toda o terapiji se niso mogli domeniti. Američani vztrajajo pri teoriji, da vojna najprej odpraviti inflacijo. Minister Regan je sicer napovedal, da bodo ZDA nemara le znižale visoke obrestne mere in zavirale proračunsko povabo, vendar je v isti sapi podvomil, ali bo dolar zaradi tega kaj šibkejši oziroma ali se bo pri partnerjih denar zato »vzviatil« »ocenilo«. Res pa je, da je bilo na letošnjem sestanku prvič opaziti močno protiameriško fronto in močno do versajkega vrha. Podobno ofenzivo so članice splošile proti Japoncem, od katere predvsem zahtevajo, naj »rivi« v realnejši tečaj jena, se pravi v revaloraciji.

Razviti so se tokrat prvič soočili tudi s povsem novo težavo — z razvojem tehnologije. Nove tehnološke rešitve, npr. v informatiki in robotiki, ne povečujejo samo razlik med članicami OECD, temveč poglabljajo tudi prepad med Severom in Jugom. Francozi so bili med redniki, ki so partnerje rotili, naj se resneje namislijo nad položajem dežel v razvoju. Njihova zadolžitev bo letos dosegla že 500 milijard dolarjev in z izvozom ne morejo več pokrivati niti zapadlih obveznosti. V sklepnem dokumentu sicer ne manjka ne pozivov k neoviranemu pretoku tehnologije in k odprtu trgov, toda med razpravo je bilo jasno razbrati, da večina industrializiranih dežel s pragmatičnim reševanjem svojih težav bolj ali manj prikrilo zapira meje. O vse večji odvisnosti dežel v razvoju priča tudi podatek, da članice OECD danes opravijo že skoraj polovico izvoznih poslov z Vzhodom in Jugom, medtem ko je bil ta delež pred desetimi leti samo 25 odstotek.

Bojino se, da bi tak razvoj privedel do sočlenja med Severom in Jugom, je dejal Boris Šnuderl in opozoril, kako močno bi ob že obstoječi napetosti med Vzhodom in Zahodom takšna konfrontacija poslabšala mednarodne odnose. Falklandska kriza je to zaskrbljenost simbolično potrdila: pariški sestanek je bil uradno na ravni zunanjih ministrov, toda v gradu La Muette ni bilo ne Haigja ne Pyma. Namestniki so se strinjali, da je za dežele v razvoju edino upanje, če jim bodo razviti pomagali, da se kar najhitreje vključujejo v svetovni trgovski sistem. V sklepnem sporočilu je zato zapisano priporočilo članicam, naj podprejo priprave na globalna pogajanja, se pravi v duhu Cancuna in v okviru OZN. Tudi na skorajšnjih ministrskih sestankih GATT in UNCTAD VI naj bi razviti olajšali svetovni dialog. Za to lepe besede samo na papirju, in dovolj zgovoren namig je na primer 44. člen sklepnega sporočila, ki gospodarske odnose med Vzhodom in Zahodom odpravi v — štirih vrsticah, čeprav tudi zadolžitev nekaterih vzhodnoevropskih dežel čedalje bolj vznehmira zahodne bančnike (Švicarji so recimo te dni začeli biti plat zvona zaradi romunskih težav z odplačili dolgov).

Zakaj sta torej novozelandski premier Muldoon, ki je predsedoval sestanku, in generalni sekretar OECD Van Lennep novinarjem pozno sino

ci zatrjevala, da so ministri dosegli »pomemben uspeh« in »širok konsenz«? Razviti, soočeni z najhujšo povojno krizo, so z egoističnim, zadovoljstvom preprosto ugotovili, da se jim je z nekaterimi skupnimi mehanizmi posrečilo to, kar jim je spodletelo v letih 1970-80 — izognili so se katastrofi. Obdržali so recimo inflacijo, resda na račun zaposlovanja, toda za zdaj si še morejo privoščiti, da s podporo brezposelnim ohranjajo socialni mir. Prebrodili so tudi energetsko krizo, tako da ministri prvič po dolgih letih niso govorili o nafti.

Toda s pritiskom velikih na male, z zanemarjanjem solidarnosti, s prefinjenim tkanjem protekcionističnih

ukrepov je bogati del sveta začel rešiti samo sebe, in jutri bo nemara soočen s s hujšimi težavami. Tudi z lastnimi: minister Regan je sicer mogel trditi, da si ZDA v prehodnem obdobju zdravljenja inflacije morejo privoščiti tako so cialno podporo 10 milijonov brezposelnih kot masitev proračunskega brezna, vendar je eden od udeležencev opozoril, kako nevarno utedne biti za prihodnost nacionalnega gospodarstva poklicno in nasploh socialno krčenje milijonov mladih ljudi, ki so izločeni iz ustvarjalnega procesa prav tedaj, ko se jim za vse življenje oblikujejo duševnost, delovne navade in družbeno vedenje.

VILKO NOVAK

KLJUB VSEMU OSTAJAJO NEKATERE RAZLIKE V GLEDANJH NA RAZOROŽITEV

Zadovoljstvo v Bonnu ob zadnjih mirovnik predlogih ameriškega predsednika Reagana

Willy Brandt je pozdravil predloge kot dopolnitev ženevskih pogajanj o raketah srednjega dometa

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
BONN — Previdna in nadvse obzirna naklonjenost, s katero zahodnonemški politiki in sredstva javnega obveščanja komentirajo najnovejšje ameriške razorožitvene predloge, so neposredna posledica zadovoljstva, da se je vsaj formalno na področju nadzorstva nad oboroževanjem nekaj premaknilo, oziroma, da življenje za zvezno republiko lažje, če bi v nadaljevanju odpadle nacelne in bistvene menjske razlike v odnosih z ZDA.

Pri tem komentatorji štejejo verjetni motiv Reaganovih predlogov (pobratu mirovnemu gibanju veter iz jader) za manj pomembno okoliščino in nekako demonstrativno isčeno v ameriškem predlogu vse tisto, kar naj bi pričelo o zasuku v washingtonski zunanji politiki. Ker se v predlogih nikjer ni več pojavilo povezovalne ameriške pripravljavnosti na razorožitev s takim ravnanjem Sovjetske zveze, ki bi bilo po volji ZDA v okviru nekakšnega globalnega statusa quo, mnogi sklepajo, da je ameriški predsednik po

enem letu vodenja spoznal nekaj za konitosti svetovnega političnega položaja in ga je pripravljen upoštevati tudi na bližnjem sestanku držav članic NATO na vrhu v Bonnu. To naj bi pomenilo, da ZDA tudi ne nameravajo obremenjevati zaključka madriškega sestanka evropske konference o varnosti in sodelovanju, kar naj bi navezovanje omogočilo začetek vsebinskih priprav na evropsko varnostno konferenco. Predvideni najpomembnejši del te konference — ukrepi za povečevanje vzajemnega zaupanja in za preprečevanje nepričakovane napada — so po tukajšnjih ocenah vsaj toliko v interesu Zahoda kot Vzhoda, ker je samo z njimi mogoče pričakovati napredek v razvijanju zamski o nadzorstvu nad taktičnim jedrskim orožjem (tako imenovanim orožjem na bojišču), to pa naj bi bilo za Zahodno Evropo zaradi zemljepisne bližine Sovjetske zveze in močne konvencionalne oborožitve še posebno pomembno.

Kritične besede, ki jih je bilo po Reaganovem govoru slišati s strani predstavnikov ameriškega mirovnega gibanja, zaradi posebnih notranje

Toda, naj je borsko politično prizorišče še tako zainteresirano za vzpodbujanje ameriške pripravljavnosti na razorožitev pogajanja, povsem le ni bilo mogoče skriti, da razlike obstajajo še naprej. Predsednik socialnodemokratske stranke Willy Brandt je na primer na sestanku parlamentarcev v zahodnem Berlinu pozdravil Reaganove predloge kot nujno dopolnitev ženevskih pogajanj o raketnem orožju srednjega dometa, toda je tudi dejal, da Zvezna republika ne bi smela zamolčati, da »postavlja nekatere poudarke drugače kot predsednik Reagan«. Brandt se je pri tem soočil s tistim delom Reaganovega govora, v katerem je to popuščanje napetosti odpravil kot povsem napadno oratorijo Zahoda.

Ohranitev polna »detente«, ki je socialnodemokratskemu delu borske vlade očitno neprimerno pomembna kot liberalnemu znanjem ministru Genscherju in njegovemu uradniškemu aparatu, tako tudi na prej ostaja problematična točka v odnosih med Zvezno republiko in ZDA. Poročajo, da poskušajo zahodnonemški kancler Schmidt narediti vse, da bi prišla formula o enaki vrednosti vsiljaške moči in političnega po puščanja (nastajala je med 1967 in 1969 ter je znana kot »farmelovo poročilo«) tudi v sklepnem dokumentu borskega vrha NATO. Ker borska vlada to formulo še vedno jemlje kot

političnih vzrokov v Zvezni republiki niso prišle do izraza. Če na primer Reaganovi politični nasprotniki menijo, da bi bilo voljo do nadzorstva nad oboroževanjem najbolje dokazati z ratifikacijo drugega sporazuma o omejitvi jedrskega strateškega orožja (SALT), ne pa celotno snov postaviti na novo izhodišče, so za zdaj v Zvezni republiki zadovoljni tudi s perspektivo verjetnih dolgoletnih utrudljivih pogajanj. Da za takim stališčem morda v ozadju stoji že preizkušena metoda pomirjanja razburjene javnosti s perspektivo pogajanj, je kdaj pa kdaj razbrati iz internih študij, ki kljub svoji zaupni naravi takoj najdejo pot na strani največjih časopisov. Ena izmed takih študij zunanega ministrstva, ki je pred časom vzbudila ugibanje o tem, ali se ne bo spremenila borska zunanja politika, je predlagala naslonitev na novo politično terminologijo Reaganove vlade (brez »popuščanja napetosti« in zadovoljitev s tem, da pogajanja o raketah srednjega dometa sploh so. Če pogajanja ne bi uspela, naj bi se Zvezna republika podredila mnenju ameriške vlade, ki odpora proti postavitvi raket perishing 2 preprosto ne bo dovolila).

Toda, naj je borsko politično prizorišče še tako zainteresirano za vzpodbujanje ameriške pripravljavnosti na razorožitev pogajanja, povsem le ni bilo mogoče skriti, da razlike obstajajo še naprej. Predsednik socialnodemokratske stranke Willy Brandt je na primer na sestanku parlamentarcev v zahodnem Berlinu pozdravil Reaganove predloge kot nujno dopolnitev ženevskih pogajanj o raketnem orožju srednjega dometa, toda je tudi dejal, da Zvezna republika ne bi smela zamolčati, da »postavlja nekatere poudarke drugače kot predsednik Reagan«. Brandt se je pri tem soočil s tistim delom Reaganovega govora, v katerem je to popuščanje napetosti odpravil kot povsem napadno oratorijo Zahoda.

Ohranitev polna »detente«, ki je socialnodemokratskemu delu borske vlade očitno neprimerno pomembna kot liberalnemu znanjem ministru Genscherju in njegovemu uradniškemu aparatu, tako tudi na prej ostaja problematična točka v odnosih med Zvezno republiko in ZDA. Poročajo, da poskušajo zahodnonemški kancler Schmidt narediti vse, da bi prišla formula o enaki vrednosti vsiljaške moči in političnega po puščanja (nastajala je med 1967 in 1969 ter je znana kot »farmelovo poročilo«) tudi v sklepnem dokumentu borskega vrha NATO. Ker borska vlada to formulo še vedno jemlje kot

RIM — Papež Janez Pavel II. je pred včerajšnjim odhodom na Portugalsko ponovno spregovoril o zaostrenih razmerah v svetu. Zbrani množici na Trgu sv. Petra je med drugim dejal, da je zaskrbljen zaradi iluzij, ki jih mnogi še vedno gojijo, da je mogoče z vojno ustvariti trajen in trden mir. Nato pa se je vprašal, kdaj bodo ljudje doumeli, da je njihovo dostojanstvo prizadeto vsakokrat ko ne napravijo vsega, kar je v njihovi moči, da bi ohranili in utrdili mir med državami in narodi. Papež Janez Pavel II. se je nato spomnil vseh tistih, ki umirajo zaradi lakote, bolezni in mami.

Vodja rimskokatoliške cerkve bo danes poročal v Fatimi in se bo udeležil verskih svečanosti ob 65. letnici prikaza Marije. Danes, 13. maja, poteka tudi leto dni od atentata na Trgu sv. Petra, med katerim je bil papež hujše ranjen. Turki terorist Agca ga je takrat zadela z dvema streloma in ena svinčenka mu prav za malo ni poškodala aorte.

Dopolnilne je papeža Janeza Pavla II. na ljubljanskem letališču pričakala ogromna množica Portugalcev. Veliko vernikov se je zbralo tudi ob poti do Fatime.

Na sliki (teletelo AP): Papež s predsednikom Enešom.

MOJCA DRČAR-MURKO

Papež na romanju v Fatimi



VODIL JO JE DEŽELNI SVETOVALEC DRAGO ŠTOKA

Delegacija iz naše dežele na obisku v SR Sloveniji

Osimski sporazum okrepil stike med sosednimi deželami

LJUBLJANA — Na povabilo skupščine SR Slovenije je na obisku bila v Ljubljani komisija za transport, turizem in prevoznistvo deželne sveta avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine iz Italije. Delegacija vodi deželni svetovalec Drago Štoka. V njej pa je tudi podpredsednik deželne sveta Emilio Del Gobbo.

Na dopoldanskih pogovorih v prostorih slovenske skupščine je podpredsednik skupščine SRS Jože Šušelj med drugim poudaril, da je sodelovanje med skupščino SRS in deželnim svetom avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine že vrsto let zelo plodno, še bolj pa se je okrepilo po sprejemu osimskih sporazumov. Tokratni obisk komisije povezuje predvsem z iskanjem novih možnosti za sodelovanje v turizmu in prometu, ker sta to izredno zanimivi področji za obe strani. Že doslej so razmišljali o skupni turistični ponudbi in o pripravi novih smučišč. Tako naravnane so, na primer, tudi pobude o povezavi smučišča na Kaninu in Neveškem sedlu, medtem ko so se te dni v Tolminu že dogovarjali tudi o skupnih načrtih za smučišča na Matajurju.

Ko je beseda tekla o gradnji nekaterih cest, ki jih napovedujejo tudi osimski sporazumi, je delegacija SR Slovenije navedla, da pri tem pri nas res zamujamo, vendar predvsem zaradi izjemno težkega finančnega položaja na tem področju. Kljub temu so doslej že odprli nov mednarodni mejni prehod v Vrtolbi, skupaj z italijansko stranjo pa gradimo tudi tako imenovano sabotinsko cesto med Solkanom in Goriskimi Brdi (ker bo tekla čez del italijanskega ozemlja, bo zelo skrajšala zdajšnjo razdaljo med temi kraji). V ospredju so torej boljše cestne povezave, ki bodo omogočile tudi hitrejši pretok blaga.

Gostje so pripomnili, da jih nekoliko skrbi zaradi predvidene gradnje predora skozi Karavanke, češ da jih lahko prometno precej odre-

že, hkrati pa dodali, da je tudi za njihovo avtonomno deželo zelo koristen predor pod Učko. Opozorili so, da so pospešili gradnjo avtomobilskih cest proti Trbižu predvidevajo pa tudi nekaj boljših cestnih povezav proti mejnim prehodom Fernetiči, Pesek in Škofije in tudi proti Gorici. Pričujejo, da bodo v nekaj naslednjih letih ob večji finančni pomoči (zda čakajo na zakon o tem) te prometne poti tudi speljali. Zato jih seveda zelo zanimajo cestna dela na slovenski strani, kot na primer avtomobilska cesta med Vrtoibom in Selom, pa izboljšanje priključka v Rožni dolini, seveda pa bi bila dobrodošla tudi čimprejšnja boljša cesta med Sežano in Razdrtim oziroma med Novo Gorico in Razdrtim.

Delegaciji sta se tudi domenili, da kaže se naprej razmišljati o tem, da bi lahko ponovno odprli za železniški potniški promet (predvsem turistični) prago med Trstom in Bledom ter med Trstom, Ljubljano in Dunajem, z odobravanjem pa so sprejeli tudi pobudo za tesnejše sodelovanje med letališčema Brnik in Ronke v Furlaniji.

Popoldne sta delegaciji nadaljevali pogovore v Kranjski gori

DRAGULJI

Giovelli Sicry

Capo Di Piazza 2

Trst

Tel. 61667

Proces Moro



Med včerajšnjim nadaljevanjem sojenja rdečim brigadistom so sodniki zasliševali skesano teroristko Emilio Libero (Teletelo AP)

PRIMORSKE VESTI

Rešiti vprašanje upada vpisa v italijanske šole

PIRAN — Komisija za narodnostne odnose in stike z zamejstvom pri občinski konferenci SZDL Pirana je danes seznanila člane predsedstva občinske konference s problematiko osnovne šole z italijanskim jezikom v Sečovljah. Tu namreč ugotavljajo nenehno upadanje števila učencev. Za prihodnje šolsko leto računajo, da bo v italijanskih razredih le še 8 učencev, vendar se upadanje kaže tudi v razredih s slovenskim učnim jezikom, saj se bo naslednje leto v prvi razred vpisalo le še 12 učencev, kar kaže, da je struktura prebivalcev v Sečovljah celotni nasploh starejša oziroma, da število otrok v dolni upada.

Komisija za narodnostne odnose in stike z zamejstvom je piranski občinski konferenci SZDL posredovala nekaj misli in sklepov, ki so jih na današnji seji tudi podprli. Menili so, da morata biti vzgoja in izobraževanje za pripadnike italijanske narodnosti zagotovljena v njihovem materinem jeziku. Zaradi nastalih razmer pa bo moral ustanovitelj to je Skupščina občine Piran skupaj z ob-

BORIS ŠULIGOJ

V PREDNAROČILU 1.600 DIN CENEJE!

Ponovni natis drugega letnika najbolj priljubljene knjižne zbirke za mladino - Biseri domače in tuje pripovedne književnosti

ZLATA KNJIGA

9 pripovednih del v 14 ilustriranih knjigah II. letnika — 3572 strani — 270 barvnih in črno-belih ilustracijah — V prednaročilu 1.600,00 din ceneje!

Otroku, ki hodi v šolo, boste dali največ, kar mu je mogoče dati v tej dobi, če mu boste podarili dobre knjige. Zlasti v veliko veselje mu bodo dela, ki so jih kot svoje najljubše knjige izbrali njegovi vrstniki. Takšne knjige pa vsebuje drugi letnik zbirke ZLATA KNJIGA. Skoraj vse pripovedke, povesti iz partizanskega življenja, zgodovinske povesti, zgodbe o živilih in pustolovske zgodbe v 14 knjigah drugega letnika ZLATE KNJIGE so tudi v programu obveznega šolskega branja.

Drugi letnik zbirke — 9 del v 14 knjigah — bo izšel v nespremenjeni zunanji in notranji podobi.

- DEVET PRIPRAVEDNIH DEL V 14 KNJIGAH
- LUKEC IN NJEGOV ŠKOREC — PESTRNA, France Bevk, ilustrirala Ančka Gošnik - Godec 160 str., 30 ilustracij
- BOBRI I - III, Janez Jalen, ilustriral Milan Bizovičar: 620 str., 45 ilustracij
- V PUŠČAVI IN GOŠČAVI I - II, Henrik Steniewicz, prev. France Vohdik, ilustriral Nikolaj Omsers: 336 str., 30 ilustracij
- HEIDI, Johanna Spyri, prev. Meta Sever, ilustrirala Ančka Gošnik - Godec: 240 str., 30 ilustracij
- MALI UPORNIK, France Bevk, ilustriral Marjan Amaličeti: 144 str., 30 ilustracij
- ROBINSON CRUSOE, Daniel Defoe, priredil K. Čukovski, prev. Cvetko Zagorski, ilustriral Ivo Seljak - Čopić: 204 str., 30 ilustracij
- WINETOU I - III, Karl May, ilustriral Aco Mavec: 1324 str., 45 ilustracij
- SKRIVNOSTNI OTOK I - II, Jules Verne, prev. Janez Gradišnik, ilustriral Leon Koporc: 564 str., 30 ilustracij

V PREDNAROČILU JE ZBIRKA 14 KNJIG 1.600 DINARJEV CENEŠA!



Drugi letnik zbirke Zlata knjiga lahko naročite tudi v

tržaški knjigarni

Ul. sv. Franciška 20, TRST, ali pa v GORICI na UPRAVI PRIMORSKEGA DNEVNIKA, Drevored XXIV Maggio 1

založba
mladinska
knjiga